

LETO XXIV. — Številka 81

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sreda, 20. 10. 1971

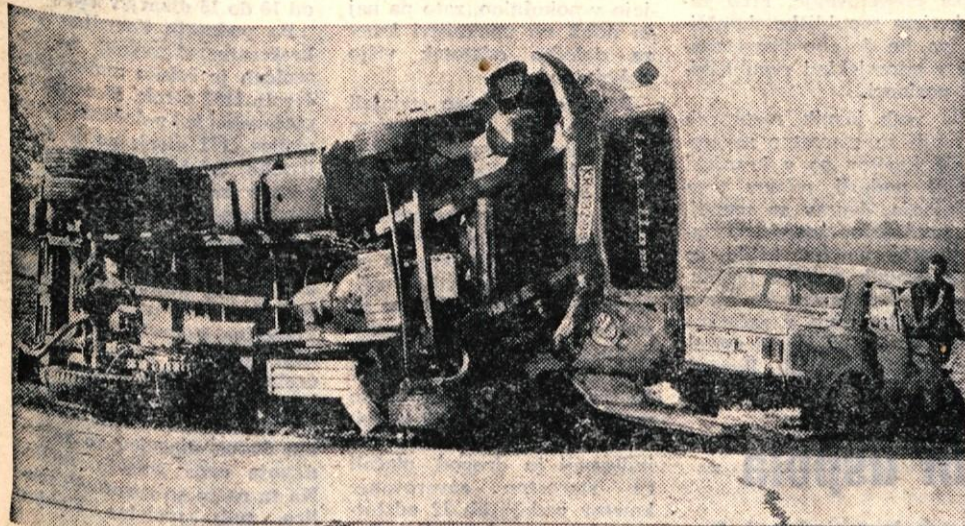
Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, Od 1. januarja 1958 kot poltednik, Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko, Od 1. januarja 1964 kot poltednik in sicer ob sredah in sobotah.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

NIKOLA LJUBIČIČ V ISKRI — Kranj, 19. oktobra — Zvezni sekretar za narodno obrambo armadni general Nikola Ljubičić je dopoldne obiskal Iskro Elektromehaniko Kranj. O proizvodnji in programu združenega podjetja Iskra ga je seznanil generalni direktor združenega podjetja Iskra Vladimir Logar. V spremstvu predstavnikov podjetja in kranjske tovarne si je ogledal tudi nekatere obrate v kranjski Iskri. Po obisku v Iskri se je Nikola Ljubičić pogovarjal tudi s predstavniki republiške gospodarske zbornice. — A. Z. — Foto: F. Perdan

TRČENJE BLIZU VASI MEJA — Ker je voznik osebnega avtomobila Bogomir Oblak (32) iz Ljubljane včeraj dopoldne ob 10. uri blizu vasi Meja prehitel kolono, je trčil v tovornjak. Voznik tovornjaka Jože Peteh iz Kranja je peljal proti Ljubljani. Trčenje je bilo tako silovito, da se je tovornjak prevrnil. Voznik osebnega avtomobila Bogomir Oblak in sopotnica Majda Vrhovnik (29) sta bila hudo ranjena, voznik tovornjaka pa laže. Škoda na obeh vozilih znaša okrog 70 tisoč dinarjev. — A. Z. — Foto: F. Perdan

GORENJSKI POSLANCI » KMETOVALI «

Gorenjski republiški poslanci, predstavniki občinskih skupščin in družbenopolitičnih organizacij so imeli v ponedeljek, 18. oktobra, dokaj naporen dan. Da bi se lažje vključili v razprave o naši kmetijski politiki, ki bodo jeseni v skupščini, je regionalni klub poslancev za Gorenjsko organiziral ogled nekaterih obratov Kmetijsko živilskega kombinata v Kranju. Po ogledu je bil v mlekarni razgovor o sistemskih problemih kmetijsko živilskega kompleksa ter položaju in dejavnosti Kmetijsko živilskega kombinata v Kranju. Poslanci so se številno odzvali vabilu in verjetno nikomur ni bilo žal, da se je natančneje seznanil z delom in problemi največje kmetijsko-predelovalne organizacije na Gorenjskem.

krmil, seveda pa je glavna krma silaža. Farma v Žabnici ima 370 hektarjev površin, na katerih pridelujejo tudi semenski in jedilni krompir ter nekaj krmnih rastlin. Slišali smo zanimiv podatek, da znaša proizvodna cena litra mleka 2,40 dinarja, odkupna pa se giblje med 1,90 in 1,95 dinarja. Torej je vzdrževanje farme za kombinat precejšen strošek, ki ga mora kriti z ostalimi dejavnostmi.

Zadnja poslanska postaja pa je bila mlekarna v Cirčah, ki sprejme letno že 14 milijonov litrov mleka, čeprav je bila prvotno grajena za veliko manjšo količino mleka, in jo bo treba zato razširiti.

Po ogledu obratov je bil v mlekarni razgovor o problemih razvoja slovenskega kmetijstva do 1975. leta, o težavah in položaju kombinata, o sodelovanju z zasebnimi kmeti ter o ostalih vprašanjih, ki tarejo slovensko in gorenjsko kmetijstvo. Osnovna misel razgovora, o katerem bomo še pisali, je bila, da kmetijske problematike ne smemo ločevati na družbeno in zasebno, če želimo uspeti. Naše kmetijstvo bo treba reševati celovito in v srednjeročnem programu razvoja začrtati enotno politiko.

J. Košnjek

Kolona avtomobilov je krenila najprej v Oljarico v Britofu, ki je največja v Sloveniji, in državi pa spada med srednje velike oljarice. V Oljarici v Britofu izdelajo letno 700 vagonov jedilnega in od 200 do 300 vagonov tehničnega olja. Oljarica je pred veliko rekonstrukcijo, ki bo veljala najmanj 600 milijonov starih dinarjev. Za to delovno organizacijo predstavlja največji problem nabava surovin, saj je obrat brez pravega surovinskega zaledja in morajo le-te uvažati iz Banata v tujino. Bodisi seme ali surova olja. Sledil je ogled najmodernejšega jugoslovenskega skladišča za krompir v Šenčurju. Stavba je bila zgrajena lani in je med najsodobnejšimi v Evropi, saj je delo v celoti avtomatizirano. Skladišče lahko sprejme v svoje posebne bokse 196 vagonov visokih vzgojnih sort krompirja. V stavbi je tudi dovolj prostora za ostala opravila. Poslanci in ostali gostje so odšli nato na farmo krav v Žabnico. Hlevi so bili grajeni za 400 glav živine, trenutno pa je v njih 210 molznic, 115 mladih plemenskih telic in 50 telet. Vsa živina je frizijske pasme, krave pa dajejo letno od 4200 do 4500 litrov mleka. Vsaka dobi dnevno poprečno 5 kg

še meni loško kavo iz nove pražarne

Več prenočitev

Zaključena je osem mesečna bilanca slovenskega turizma. Po podatkih zavoda za statistiko SRS je imela Slovenija v letošnjih osmih mesecih 1.370.959 gostov, kar je za 7 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Domačih

gostov je bilo 709.305, tujih pa 661.654. Število prenočitev se je v primerjavi z lanskimi osmimi meseci povečalo za 14 odstotkov. Slovenija je letos zabeležila 4.175.244 prenočitev. Število prenočitev domačih gostov je naraslo za

16 odstotkov, število prenočitev tujih gostov pa za 13 odstotkov. Jugoslovanski turizem naj bi letos po predvidevanjih prinesel 400 milijonov dolarjev, kar je za dobrih 20 odstotkov več kakor lani. —jk

KAMNIK

Delavska univerza Kamnik je organizirala dvoletno administrativno šolo. Za šolo je veliko zanimanje, saj se je v prvi letnik vpisalo 45 občanov. Pouk na tej šoli je štirikrat na teden po štiri ure. To so večinoma zaposleni ljudje in kar je razveseljivo, precej šolarjev je iz podeželja. J. V.

KRANJ

Prek 40 sekretarjev organizacij, oddelkov in aktivov zveze komunistov iz kranjske občine se je v petek in soboto udeležilo seminarja na Jezerskem. Pred bližnjimi volilnimi konferencami organizacij zveze komunistov v občini so se udeleženci seznanili z nekaterimi pomembnimi gospodarskimi in družbenimi vprašanji v občini, republiki in zvezi. Posebej velja omeniti zanimiv prikaz in razpravo o socialnem razlikovanju in vlogi zveze komunistov, o čemer je govoril podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner. Udeleženci seminarja so tudi menili, da je bil program seminarja pripravljen zelo skrbno in da bodo ugotovitve in stališča prav gotovo pripomogla k boljši izvedbi volilnih konferenc in tudi k delu vodstev organizacij ZK v prihodnje.

A. Z.

RADOVLJICA

Seminar za predsednike in tajnike naj bi v prihodnje postal redna oblika usposabljanja vodstev sindikalnih organizacij, so poudarili predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij iz radovljiške občine na seminarju, ki je bil v petek in soboto v Bohinju. Pripravil ga je občinski sindikalni svet, udeležilo pa se ga je 65 predstavnikov vodstev osnovnih sindikalnih organizacij. Na seminarju so obravnavali šest strokovnih področij. Med drugim pa je v razpravi na seminarju sodeloval tudi sekretar centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije Marjan Rožič. V petek so se seminarja udeležili tudi predsedniki gorenjskih občinskih sindikalnih svetov.

A. Z.

TRZIC

Svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve je na petkovi seji sklenil predložiti občinski skupščini v sprejem dva pomembna odloka o zazidalnih načrtih v središču Trziča ob desnem bregu Bistrice in na turističnem območju Lajba v Podljabeljski dolini. Oba načrta sta bila razstavljena občanom na vpogled, predlagani popravki pa ne zahtevajo bistvenih sprememb načrtov.

Ker enega najneprijetnejših komunalnih problemov — odlagališča smeti — zaradi odpora prebivalcev naselja Zvirče niso mogli rešiti, kot so predvidevali, je potekala razprava o ureditvi deponije za smeti na Loki, saj problem ostaja aktualen.

-ok

Za jutri sta predsednik občinske skupščine Trzič Marjan Bizjak in predsednik komisije za ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri konferenci ZKS občine Trzič ing. Miro Repič sklical posvet o izpolnjevanju akcijskega programa, ki ga je sprejela občinska skupščina Trzič na zadnji seji obeh zborov. Ker je za uresničitev tega načrta, izdelanega skladno s sklepi 20. seje centralnega komiteja ZKS, navodili slovenskega izvršnega sveta in ugotovitvami 6. seje občinske konference zveze komunistov, potrebno odgovorno vključiti vse vodstvene in samoupravne dejavnike iz gospodarskih organizacij ter politične delavce, se bodo tega širokega posveta udeležili poleg direktorjev gospodarskih organizacij še predsedniki sindikalnih podružnic.

-ok

Ali bo mladina pod Stolom uspela

Na območju krajevne skupnosti Zirovnica, ki se lahko pohvali z bogato kulturno preteklostjo, bi pričakovali živahno delovanje in pestro kulturno življenje. Vendar ni tako. Vzroke za skoraj popolno kulturno mrtvilo lahko iščemo v dokaj slabem finančnem stanju vseh družbenih organizacij, predvsem pa v nezanimanju in neaktivnosti občanov.

Ze poleti se je za boljše kulturno življenje kraja zavzela mladina. Ustanovili so pripravljali odbor, ki je začel zbirati finančna sredstva za namenom, da bodo prostore v TVD Partizan Zirovnica de-

loma preuredili. Akcija ni našla pravega in uspešnega odmeva, saj so še vedno v finančnih težavah.

Zanimanje in pripravljenost za ustanovitev mladinskega kluba je naraščala, zato so člani pripravljalnega odbora sklicali prejšnji petek ustanovno konferenco mladinskega aktivna Zirovnica. Na konferenci, ki so jo obiskali številni družbenopolitični delavci in mladina, so sprejeli akcijski program, ki ga bodo kljub hudim finančnim težavam skušali uresničiti. Akcijski program obsega proslave, koncerte in predavanja, pripravo turistične brošure o

lepotah in zanimivostih kraja, organizacijo slovenske kulturne manifestacije v počastitev kulturnega praznika in 100-letnice Finžgarjevega rojstva ter ureditev igrišč in okolice TVD Partizan v Zirovnici.

Vsekakor spodbudne in pohvalne zamisli mladih, ki jih vodi zavzetost in pripravljenost. Potrebno bi jim bilo čimveč pomagati in jih podpirati, saj se zavzemajo za oživitve in poživitev kulturnega in družabnega življenja v kraju, ki so ga slovenski zgodovinarji upravičeno imenovali »slovenski Parnas«.

S. Mežek

Starostno zavarovanje kmetov

Le del širše problematike

V razpravah o starostnem zavarovanju kmetov so kmetje v kranjski občini zahtevali, naj se izoblikuje agrarna politika v Sloveniji. Opozorili so, da bo v kmetijstvu večina problemov rešenih le, če bodo uresničeni sklepi druge konference zveze komunistov Slovenije. Z uresničitvijo omenjenih sklepov in ureditvijo enotnega starostnega zavarovanja za kmete in delavce bi šele ustvarili pogoje, da bi mladi ljudje raje ostajali na kmetijah. — Kmetje so tudi v mnogih razpravah kritizirali odnos mlekarne do kmetov — zasebnih proizvajalcev mleka, ker jim mlekarne šele po dveh in več mesecih plačuje mleko, medtem ko morajo vsa krmila in drugo plačati takoj. Opozorili so, da je enak odnos do kmeta tudi pri gozdnem gospodarstvu, ki prav tako zavlačuje izplačevanje lesa z utemeljitvijo, da tudi oni ne dobijo denarja od kupcev in zato tudi kmetom ne morejo redno izplačevati lesa.

V kranjski občini je bilo 12 javnih razprav o starostnem zavarovanju kmetov, ki se jih je udeležilo prek 300 kmečkih zavarovancev. O tezah pa so razen tega še razpravljali: kmečka sekcija pri občinski konferenci socialistične zveze in regionalni klub poslancev, ki je skupaj z nekaterimi gorenjskimi občinskimi konferencami SZDL organiziral širše posvetovanje. Pred zasедanjem republiške skupščine pa bo še eno posvetovanje z gorenjskimi republiški poslanci.

Na vseh javnih razpravah o tezah za starostno zavarovanje kmetov so v kranjski občini podprli rešitev tega vprašanja, čeprav so menili, da predlagano starostno zavarovanje ne bo rešilo še vrsto drugih perečih problemov v kmetijstvu in prav tako ne bo (vsaj v začetku) dovolj zanimivo, da bi mladi ostajali na kmetijah. Povsod so se zavzeli za postopni za-

četek izplačevanja starostnih pokojnin.

Menili so, da je 250 dinarjev starostne pokojnine na mesec premalo, da pa so po drugi strani obveznosti kmetov previsoke. V večini primerov so se strinjali s pavšalnim prispevkom 750 dinarjev, menja pa so bila deljena pri prispevku od katastrskega dohodka. Pri slednjem je pravzaprav prevladal predlog, da bi se posameznega zavarovanca lahko obremenilo največ do 1000 dinarjev. Če bi se zavarovance obremenjevalo s 5-odstotnim prispevkom od katastrskega dohodka, potem naj bi tisti, ki bi prispeval več v sklad starostnega zavarovanja, dobili tudi višjo pokojnino. Skratka, kmetje so bili proti solidarnosti, ker menijo, da je njihova solidarnost izražena že pri zdravstvenem zavarovanju kmetov.

Ko so razpravljali o pogojih, ki pravi, da je treba za pridobitev pravic do pokojnine izročiti posestvo nasledniku, so opozarjali na nastajanje novih socialnih problemov na vasi. Nasledniki bi se namreč lahko postavili na stališče, da so starši s pokojnino 250 dinarjev odpravljeni in da do njih zato nimajo več nobenih obveznosti. Zato so kmetje predlagali, naj bi imel zavarovavec pravico do pokojnine pri katerikoli starosti nad 65 let. Menili so, naj se leta nad 65 let starosti štejejo v pokojnino, zato pa naj bi dobil ob upokojitvi kmet za določen odstotek višjo pokojnino.

Prav tako se niso strinjali s predlaganim financiranjem starostnega zavarovanja. Namesto dve tretjini zavarovanci in eno tretjino družba, so predlagali naj k starostnemu zavarovanju 50 odstotkov prispeva družba. Ob tem pa so dali tudi vrsto pobud za sofinanciranje. Tako naj bi se za starostno zavarovanje porabilo tudi 6 odstotkov odstopilnega zveznega kmečkega davka republikam. Nadalje so menili, naj bi vsi tisti lastniki zemljišč, ki so zaposleni v industriji in drugod, plačali za starostno zavarovanje kmetov nadaljnjih 12 odstotkov dajatev od zemlje. Pogost pa je bil tudi predlog, naj se primerno obremenijo vse delovne organizacije, ki kmečke pridelke odkupujejo, preprodajo in predelujejo. Seveda pa zaradi tega kmečkih zavarovancev ne bi smeli dodatno obremeniti s prispevki.

Če bi v skladu zmanjkalo denarja, naj bi razliko pokrila republika in občine, nikakor pa zaradi tega ne bi smeli dodatno obremenjevati kmeta, kot je to pri zdravstvenem zavarovanju. Kdor pa ne bi izpolnjeval obveznosti do sklada, naj se napravi vknjižba na posestvo in se

kasneje izterja od dedičev. Večkrat je bilo tudi slišati predlog, naj bo starostna doba za upokojitev kmeta enaka delavčevi. Odločno pa je bil zavrnjen pogoj, da ima žena pravico do moževe pokojnine le, če najkasneje v petih letih po moževi smrti izpolni 65 let. To bi namreč pomenilo, naj se kmečki fantje ne bi poročali z dekleti, ki so več kot pet let mlajša od njih.

To so bile glavne pripombe, mnenja in stališča z javnih razprav o starostnem zavarovanju kmetov v kranjski občini. Ob tem pa ne gre prezreti tudi ugotovitev, da bi kmetje lahko več prispevali za starostno zavarovanje in da bi tudi najbrž laže preje rešili že pereče invalidsko zavarovanje kmetov, če bi enkrat dokončno rešili ekonomski položaj kmeta in dosegli ekonomske cene kmečkim pridelkom.

A. Zalar

Prehrana šolarjev

V vseh šestih osnovnih šolah in v posebni šoli na Jesenicah je bilo lani 3236 otrok. Šolske malice je prejelo 2214 otrok ali 68 odstotkov. Cene malic so bile od 10 do 15 dinarjev mesečno. Po podatkih Temeljno izobraževalne skupnosti na Jesenicah je šolsko malico plačevalo 1882 otrok, 35 otrok je plačevalo le polovično ceno malice, 297 otrok pa je prejelo šolsko malico brezplačno zaradi slabih socialnih razmer v družini.

Ti podatki torej povedo, da šolske malice ne prejema kar precej otrok, ki obiskujejo jeseniške osnovne šole. Temeljna izobraževalna skupnost je lani prispevala za osebne dohodke kuharskega osebja v šolskih kuhinjah kar 132.822 din in še dodatnih 50.000 dinarjev za regresiranje cene šolskih malic. Na ta način so zagotovili malico tudi socialno šibkim učencem.

V dveh osnovnih šolah na Jesenicah pripravljajo tudi kosila, ki jih je lani jemalo le 150 učencev teh šol. V obeh šolah je bilo 1700 učencev, kuhinja pa bi lahko pripravljala kosila za najmanj 300 učencev, vendar tudi za to obliko družbene pomoči ni bilo dovolj zanimanja. Na tem področju bo prav gotovo potrebna tudi boljša in pravičnejša socialna politika, vzporedno s tem pa tudi primerna in ustrezna vzgoja staršev in njihovo sodelovanje.

D. S.

Varčujmo za avto

pri
**Gorenjski
kreditni
banki**

Nagrajeni delavci Svilanita

Na nedavni slovesni seji delavskega sveta tovarne Svilanit Kamnik so 18 delavcev in delavk nagradili za dolgoletno delo v podjetju, za prizadevnost na področju samoupravljanja in za marljivost na delovnem mestu. Petnajst zaposlenih je za nagrado dobilo vsak po 500 din, trije pa so dobili večje nagrade. Marjan Repič je dobil nagrado v znesku 1500, Silvo Balantič in Stane Zobavnik pa po 1000 dinarjev. Slednji trije imajo pomembne zasluge za razvoj podjetja, racionalizatorstvo, organizacijo dela in poslovnih uspehov na področju prodaje izdelkov.

Poleg tega je 27 delavcev in delavk dobilo za nagrado ročno uro za desetletno delo v podjetju, sedem zaposlenih pa je prejelo vsak po 1500 din nagrade za 20-letno delo v Svilanitu.

V Svilanitu že deset let praznujejo svoj praznik oktobra. To je v spomin na 1961. leto, ko so prvič dosegli prek milijardo S din celotnega dohodka v letu dni.

J. V.

Razprave o socialnem razlikovanju

V okviru izobraževalnega programa članov zveze komunistov v kranjski občini in v okviru priprav na konferenco zveze komunistov Slovenije, bodo v organizacijah zveze komunistov v kranjski občini od 20. oktobra do 9. novembra potekala predavanja in razprave o socialnem razlikovanju. Republiška konferenca zveze komunistov bo o tem razpravljala v drugi polovici novembra. Uvodoma pa je o tem spregovoril članom vodstev zveze komunistov Vinko Hafner na seminarju konec minulega tedna na Jezerskem.

A. Z.

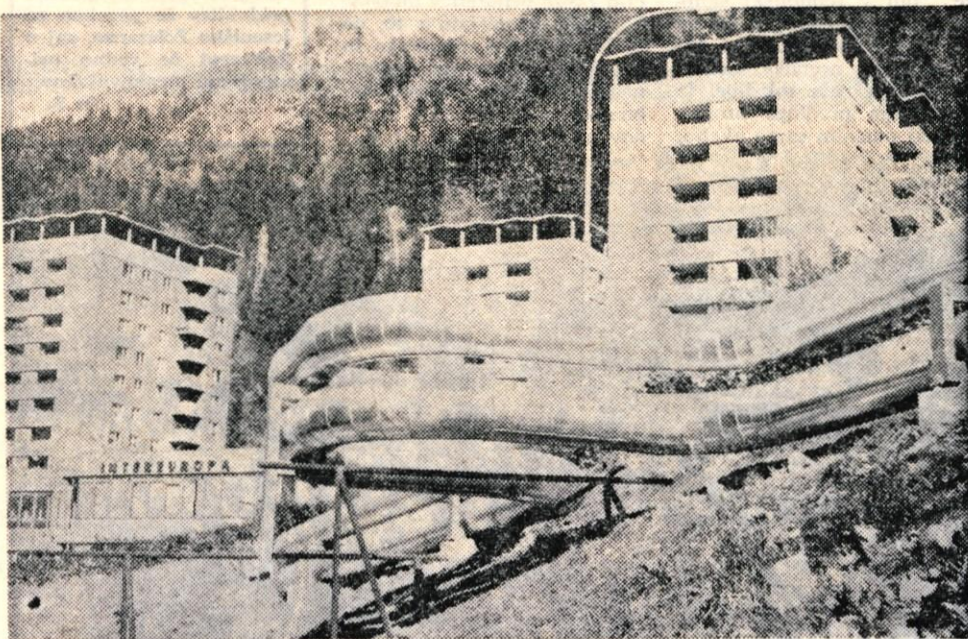

sveže
pakirano
meso

ŽIVILA

REKONSTRUKCIJA CESTE KRNICIA—POKLJUKA — Ta mesec je bila končana cesta od Zatrnika. Cesta je dolga štiri kilometre, široka pa šest metrov. Rekonstrukcijo sta financirala GG Bled in občinska skupščina, zemeljska in vsa druga dela pa so opravili pripadniki JLA — Na sliki: Zadnja dela pred dokončno ureditvijo. — Foto: R. Knežević

Pri Stanovanjskem podjetju in Železarni Jesenice so se dogovorili, da bodo že enkrat uporabljeno toplo vodo v Železarni porabili še za ogrevanje dela mesta. Delavci podjetja Hidromontaža iz Maribora že vse poletje grade toplovod od kavperjev pri plavžih do že naseljenih stolpnice za gimnazijo. Razen tega so naredili odcep za dom telesne kulture in kulturni dom na Jesencah. Predvidevajo, da bodo kasneje od glavnega voda speljali cevi tudi do gimnazije, poslopja obeh osemletk, do dveh stolpnice, ki se bodo zgradile za gimnazijo, ter do drugih poslovno-stanovanjskih zgradb do Supermarketuniona nasproti železniške postaje. Na sliki del cevovoda pred stolpnici za gimnazijo. — Foto: B. Blenkuš

Dolgoročni razvoj Slovenije

Oba zborni radovljiške občinske skupščine bosta danes popoldne na skupni seji razpravljala o predlogu dolgoročnega programa razvoja Slovenije. Odborniki bi o tem morali razpravljati že na

zadnji seji, vendar so to točko zaradi pomembnosti in obširnega dnevnega reda takratne seje preložili. Razen tega pa bodo odborniki sklepali tudi o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu

občine za leto. Nadalje je na dnevnem redu več predlogov odlokov s področja obrambe in civilne zaščite ter obravnavanje problematike izvoza in uvoza v občini.

A. Z.

Novo vodstvo rdečega križa

Na občnem zboru občinskega odbora Rdečega križa Kamnik, bil je v nedeljo, so za novega predsednika občinskega odbora RK izvolili zdravnika zdravstvenega doma Kamnik dr. Milana Kirna. Za novo tajnico so izvolili Jano Hribar. Doslej sta vrsto let uspešno vodila delo Rdečega križa dr. France Pucelj kot predsednik in Marica Hribar kot tajnica. Peter Plevel se je v imenu občinske skupščine zahvalil dr. Pucelju

in Marici Hribar za požrtvovalno delo v občinskem odboru Rdečega križa.

V kamniški občini je 19 osnovnih organizacij RK, v katerih je 2052 članov, od tega je večina mladih.

Na občinskem zboru so govorili o pozitivni delu osnovnih organizacij Rdečega križa, o večjem številu krvodajalcev, o zdravstvenem izobraževanju občanov in vlogi RK v splošnem ljudskem oporu. J. V.

Za šolarje brezplačni učbeniki

Sekcija za razvoj družbenih odnosov na področju vzgoje in izobraževanja pri republiški konferenci socialistične zveze je pripravila predlog programa o izravnavanju pogojev za vzgojo in izobraževanje otrok. O tem so razpravljali na nedavni seji izvršnega odbora republiške konference socialistične zveze. Tudi v republiški skupščini ter na zborih volivcev naj bi spregovorili, kako naj bi odpravili neenake možnosti šolanja naše mladine. Iz obseženega predloga programa naj omenim samo akcijo,

da bi postopno uvedli brezplačne učbenike. V tem smislu socialistična zveza podpira predlog Zavoda za šolstvo SRS za postopno uvedbo brezplačnih učbenikov. Podpirala bo akcijo Zavoda za šolstvo SR Slovenije in Zveze prijateljev mladine Slovenije za zbiranje brezplačnih učbenikov za šolske knjižnice. Akcijo Zveze prijateljev mladine Slovenije usmerjajo v to, da bi šolski aktivni, pionirske in mladinske organizacije organizirale svečane predaje učbenikov učencev višjih razredov nižjemu razredu. J. V.

Dva nova oddelka na Jesenicah

Prejšnji ponedeljek so na Jesenicah odprli oddelke Visoke ekonomsko-komercialne šole Maribor in oddelke Višje šole za organizacijo dela Kranj. V prvem oddelku je 19 slušateljev, drugi oddelak pa obiskuje 24 slušateljev iz železarne Jesenice.

Slušatelji Visoke komercialne šole obiskujejo predavanja trikrat na teden, slušatelji Višje šole za organizacijo dela bodo obiskovali predavanja dvakrat po pet dni, po promoru za priprave na izpite pa bodo spet poslušali predavanja.

Na oddelku Visoke komercialne šole na Jesenicah predavajo strokovnjaki iz Železarne, slušatelji pa bodo opravljali izpite pred rednimi predavatelji te šole.

Jesenice se torej razvijajo v pomembno šolsko središče, dva nova oddelka pa bosta dragocena pridobitev še posebno za jeseniško železarno, saj v železarni še vedno primanjkuje strokovnjakov. D. S.

Pretesni šolski prostori

V zgradbi nekdanjega otroškega vrtca poleg delavskega doma na Jesenicah je že pred leti dobila svoje prostore posebna osnovna šola Jesenice. Ravnateljica posebne šole, tovarišica Jela Leštan, govori o težavah in problemih ter o delu in učenju otrok posebne šole.

»Znano je, da si že vrsto let prizadevate, da bi dobili večje in lepše prostore, ki bi vsaj deloma ustrezali pouku in vzgoji otrok v posebni šoli?«

»Res je, da imamo s prostori že od vsega začetka težave. Zdaj smo v prostorih nekdanjega vrtca, ki so sicer prenovljeni, a kljub temu ne ustrezajo. Poleg tega smo v neposredni bližini Železarne in s tem v bližini ropota in prahu. V učilnicah ni dnevene svetlobe, okna so premajhna. Prostore za delavnice, risalnice smo morali posebej urediti.«

Zaradi pretesnih prostorov imamo nekaj oddelkov tudi v stari Kosovi graščini na Jesenicah. Tam pa so prosčari še posebej neurejeni, učilnice zakajene in neogrevane, sanitarije neprimerne.

Junija smo se dogovarjali, da bi preuredili šahovski dom, ki je bil nekaj časa nezaseden in skoraj opuščen. Vendar nismo uspeli, ker so šahisti spet začeli delati in potrebujejo dom za svojo dejavnost.

Na Jesenicah sicer predvidevajo gradnjo šolskega centra, v katerem bi našli nekaj prostora tudi za posebno šolo. Za zdaj smo problem rešili tako, da bomo našo pisarno in učiteljsko zbornico preselili na podstrežje in tako pridobili dve novi učilnici.«

»Kako se učenci prvih razredov vaše šole privadijo na

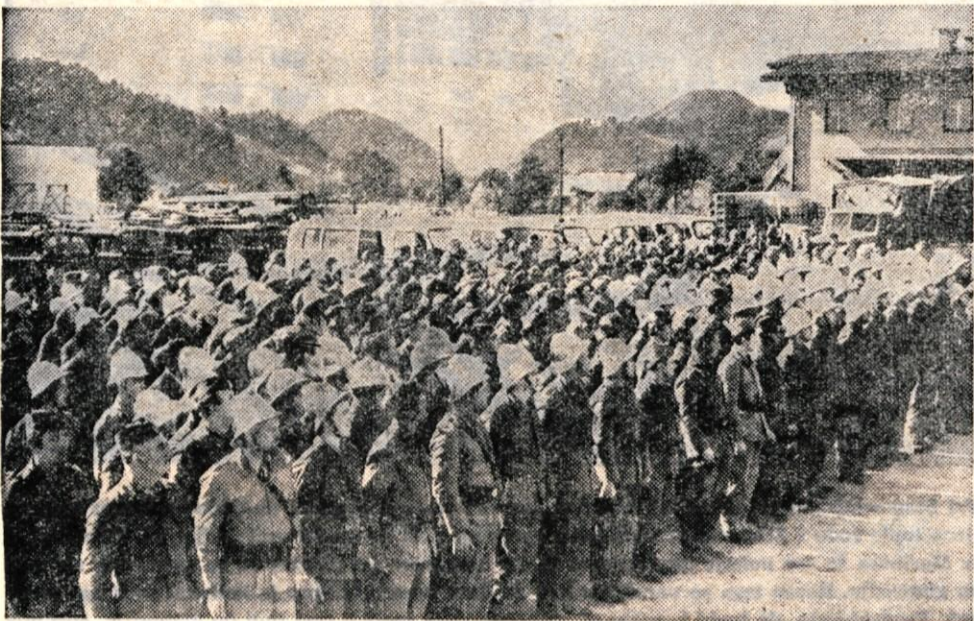
novo okolje in kako sprejemajo delovne navade?«

»Težko je, ker prihajajo učenci v prve razrede povsem nepripravljeni in zato zahtevajo še posebno pozornost. Nujno bi bilo treba tudi za otroke, ki so moteni, organizirati predšolsko varstvo morda malo šolo. V prvih dneh se težko privadijo novemu okolju, pozneje pa jih usmerjamo in spodbujamo tako, da poskušamo razviti tiste duševne procese, ki so bodisi okrnjeni ali pa sploh zakrnjeni. Učni načrt ni le zmanjšan, je povsem drugačen od učnega načrta v drugih osnovnih šolah. Pri nas delamo s posebnimi metodami, z mnogimi ponazorili, ki omogočajo konkretne situacije. Po osmem razredu je otrokova osebnost že toliko izoblikovana, da se lahko vključi v delovno okolje vsake delovne organizacije in kolektiva.«

»Kje se zaposlijo vaši učenci?«

»Največ kot polkvalificirani delavci v Železarni in v drugih podjetjih. Z našimi učenci so povsod izredno zadovoljni, saj so pridni in prizadevni. Ze v šoli pa se navadijo uglajenega vedenja in zmorejdo dostojno nastopati povsod. Nekaj jih celo nadaljuje šolanje na vaješki šoli, ki je na Jesenicah v okviru Železarske izobraževalnega centra. Tam se izučijo poklicev, ki fizično niso tako zahtevni. Naši učenci so zaposleni tudi v Iskri in v Radovljici. Vse to nedvomno dokazuje, da je obstoj posebne šole še kako upravičen in da bi tema otrokom, ki jih je že narava prizadela, morali nuditi več možnosti za normalno vstopanje in vključevanje v življenje.«

D. Sedej

Preizkušnja pripravljenosti

V soboto ob 7. uri se je na področju Trate začela vaja enot civilne zaščite, gasilskih enot in enot teritorialne obrambe iz škofjeloške občine. Z zažigalnimi in rušilnimi bombami naj bi bila zadeta naslednja podjetja v industrijski coni: LTH, Gorenjska predilnica, Termika, Jelovica, Gradis. V nevarnosti pa so bila tudi podjetja Veletrgovina Loka, Pekarna in slaščičarna, Odeja, Kroj in Inštalacije. Na poziv oziroma znak so se povsod v rekordnem času zbrali pripadniki posameznih enot, nato pa so enote začele z delom, ki bi ga morale opravljati, če bi šlo zares. Dobri dve uri je trajala vaja na področju Trate in vse enote so zelo uspešno opravile svoje delo. Po končani vaji je bil paradni sprevid vseh enot od Gorenjske predilnice do skladišča veletrgovine Loka, kjer je bilo zborna mesto in podana ocena, da je vaja v celoti zelo dobro uspela. Vse enote so dokazale, da so dobro pripravljene in da bi lahko uspešno posegle v akcijo, če bi bilo njihovo posredovanje nujno. V vaji je sodelovalo blizu tisoč članov loških delovnih kolektivov in prebivalcev loške občine. Po končani vaji so se pripadniki enot zbrali pred veletrgovino Loka. — Foto: A. Zalar

Sprememba statuta

Na zadnji seji škofjeloške občinske skupščine so odborniki glasovali za spremembo statuta. Na občini so sicer že pripravili osnutek novega statuta, ki pa ne bo predložen skupščini v obravnavanje in sprejem. Zaradi sprememb republiške ustave in napovedanih novih opredelitev položaja komune bodo svoj statut dokončno oblikovali na osnovi novih rešitev.

Zaradi priključitve območja Krajevne skupnosti Ziri k občini Skofja Loka se je povečalo število občinskih odbornikov od 70 na 88. Zato je bilo treba spremeniti 79. člen statuta. Zaradi novih nalog na področju stanovanjskega gospodarstva, ki bodo po novem zakonu prešle na občine, postaja Svet za urbanizem in komunalo, ki se je doslej ukvarjal s stanovanjsko pro-

blematiko, preobremenjen. V okviru občinske skupščine so ustanovili za te naloge poseben politično izvršilni organ — Svet za stanovanjsko gospodarstvo. Obenem je bil ukinjen Oddelek za družbeno-ekonomsko načrtovanje. Kadrovske težave so onemogočile njegovo nadaljnje uspešno delo. Naloge okrog srednjeročnega in dolgoročnega plana občine bodo prešle na oddelek za gospodarstvo.

Predstavniki Socialistične zveze je na seji predlagal, da bi tudi verska komisija v občini dobila svoje mesto v statutu in postala organ skupščine. Javnost doslej ni bila seznanjena z njenim obstojem, niti osebnim sestavom. Odborniki so pritegnili ideji, da je potrebno »ilegalno delo« te komisije prekiniti.

A. Igličar

V četrtek, 14. oktobra zjutraj, je trgovsko podjetje Petrol iz Ljubljane odprlo na Primskovem ob cesti proti Brniku novo bencinsko črpalko. Črpalka bo imela normalni dnevni obratovalni čas, in sicer bo odprta od 6. ure zjutraj do 8. ure zvečer. (jk) — Foto: F. Perdan

Obnova cest na Javorniku

Prejšnji teden so delavci Cestnega podjetja Kranj asfaltirali Savsko cesto na Javorniku. Prebivalci so bili

tega zelo veseli, saj so se že dalj časa pritoževali in zahtevali popravilo te ceste.

Razen Savske ceste so de-

lavci Cestnega podjetja popravili tudi Prosvetno cesto in večji del Cankarjeve ceste na Koroški Beli. D. S.

Prodaja se ni zmanjšala

V osmih mesecih letos so škofjeloška podjetja izvozila v poprečju za 8 odstotkov več kot lani v enakem času, vendar so dosegla le nekaj več kot polovico planiranega letnega izvoza. »Vzrok« bi lahko iskali pri nekaj največjem izvozniku Gorenjski predilnici, ki je letos le neznatno izvažala, saj je na tujem trgu prodala le slabe 4 odstotke tistega, kar je planirala. Kljub temu pa so poslovni rezultati te delovne organizacije dobri. Ustvarili so 27,408.000 din družbenega proizvoda ali 56 odstotkov več kot lani v enakem času. Podjetniška akumulacija se je povečala za 106 odstotkov in je dosegla vrednost 12,674.000 dinarjev. Po produktivnosti je Gorenjska predilnica druga v bombažni skupini tekstilne industrije (prva je Bombažna predilnica in tkalnica Vižmarje), po rentabilnosti so na petem mestu v bombažni skupini. Tudi tehnična opremljenost tovarne je zelo dobra. Osebnih dohodkov se letos zvišali za 13 odstotkov in znašajo v poprečju 1480 din.

V prvem polletju je Gorenjska predilnica prodala na domačem trgu za

102,559.000 din izdelkov. Toda zakaj le prodaja na domačem trgu? Za odgovor smo zaprosili direktorja Gorenjske predilnice Franca Urevca:

»Pretekla leta smo res veliko izvažali, več kot druge predilnice pri nas, in to predvsem najlon. Pred približno dvema letoma pa je najlon postal za kupce nezanimiv in zato smo ga prenehali proizvajati. Vsa tekstilna industrija, zlasti pa predilnice so močno vezane na uvoz, ker surovin doma ni. Zato seveda potrebujejo devize. Ko smo še veliko prodajali na tujem trgu, smo devize pridobili z neposrednim izvozom, sedaj pa jih zaslužimo s tako imenovanim »posrednim« izvozom izdelkov naših partnerjev. Damo jim prejo po nekoliko nižji ceni, oni pa nam odstopijo devize, ki bi jih sicer porabili za uvoz preje.

Predlanskim smo neposredno izvozili za 1,500.000 dolarjev izdelkov, lani za 1,000.000 dolarjev, letos pa predvidevamo le za 200.000 dolarjev neposrednega izvoza. Če pa upoštevamo tudi posreden izvoz, lahko ugotovimo da se prodaja na tujem trgu ni zmanjšala.«

L. Bogataj

Urejene stanovanjske razmere — osnova za razvoj družine in produktivnosti

(Nadaljevanje)

Zato je v resoluciji postavljena splošna in neodložljiva družbena zahteva, da se ustvarijo takšni pogoji, ki bodo omogočili, da bodo delovni ljudje lahko hitreje reševali svoje stanovanjsko vprašanje. Za uresničitev te zahteve so v resoluciji opredeljena načela, ki naj to zagotovijo, njena stališča pa se kažejo tudi že v osnutkih zakonov.

Osntek zakona o programiranju in financiranju gradnje stanovanj vsebuje bistvene spremembe glede zagotavljanja sredstev in njihovo porabo za zadovoljevanje stanovanjskih potreb. Zakon naj bi določil, da občina usmerja in usklajuje stanovanjsko gradnjo s srednjeročnim programom, delovni ljudje pa uresničujejo stanovanjsko gradnjo z lastnimi sredstvi in sredstvi družbene skupnosti. Delovne in druge organizacije pa bi zagotavljale sredstva za stanovanjsko gradnjo po načelu solidarnosti. Nadalje je tudi predvideno, da bi sistem financiranja in obseg sredstev, ki bi jih bilo treba zagotoviti, izhajal iz srednjeročnega programa. Takšen program pa bi sprejela občinska skupščina na podlagi podobnih

programov delovnih organizacij.

PROGRAMIRANJE STANOVANJSKE GRADNJE

Takšen program bo osnova za določitev stopnje obveznega izločanja sredstev za stanovanjsko gradnjo. V dosedanji razpravi je bila že podprta zahteva, naj zakon predpiše kot obvezno minimalno stopnjo izločanja 4 odstotke. Občine bi to stopnjo lahko zvišale, če bi to zahtevale potrebe in če bi to omogočal ekonomski položaj delovnih organizacij.

Če bi v kranjski občini hoteli rešiti stanovanjske potrebe v prihodnjem petletnem obdobju, bi potrebovali 825 milijonov dinarjev. Ob sedanjih gradbenih cenah in upoštevanju še drugih virov za financiranje, bi znašala stopnja prispevka 11,6 odstotka. Ob 4-odstotni stopnji prispevka pa bi uresničili petletne potrebe s 40 odstotki.

Osntek omenjenega zakona tudi predvideva, da bo v občini ustanovljen vzajemni stanovanjski sklad. Iz tega sklada bi delno nadomeščali stanarje posameznim kategorijam občanov oziroma uporabnikov stanovanj, po drugi strani pa bi lahko sistematično reševali stanovanjske probleme občanom, ki

sami ne bi zmogli zbrati sredstev za nakup stanovanja.

Sklad bo imel naslednje vire sredstev:

- Občinska skupščina bo določila odstotek od sredstev, ki jih bodo delovne in druge organizacije namensko izločale za stanovanjsko gradnjo. (Na primer; obvezno izločanje je 4 odstotke; od tega ostane 2 odstotka organizaciji, 2 odstotka sredstev pa gresta v vzajemni sklad). Lahko pa bo odstotek za vzajemni sklad višji ali nižji.

- Naslednji vir pa so sredstva družbenopolitičnih skupnosti. Zakon naj bi določil, da se v vzajemni sklad stekajo prispevki od pokojnin in invalidnin (4 odstotke), neporabljena sredstva za financiranje gradnje stanovanj, udeležencev NOV, VVI in upokojevcev ter anuitete in obresti od danih posojil iz omenjenih skladov.

V dosedanjih razpravah prevladuje zahteva, da se sredstva, namenjena za gradnjo stanovanj od pokojnin in invalidnin zbirajo v občini, kjer upokojevci stanujejo, ne pa pri skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Podobna je tudi zahteva glede sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV. Tudi ta sredstva naj bi se zbirala

v vzajemnem skladu v občini. S skladom bodo upravljali tako predstavniki upokojevcev in udeležencev NOV, kakor tudi drugi, ki bodo sodelovali v samoupravnih organih sklada.

V občini naj bi delovne organizacije, občinska skupščina in občinski sindikalni svet sklenili družbeni dogovor, da bodo del izločenih sredstev za stanovanjsko gradnjo oročali pri poslovni banki kot vezana sredstva za kreditiranje stanovanjske gradnje. Dogovor v občini bi bil obvezen, če bi ga sklenile organizacije, ki zaposlujejo več kot polovico zaposlenih v občini.

Razen tega pa bo zakon določil tudi maksimalne kreditne pogoje za gradnjo ali nakup stanovanj. Odplačilna doba naj bi ne bila daljša od 25 let, obrestna mera pa ne bi smela biti nižja od 2 odstotkov od odobrenega posojila.

OBLIKE DRUŽBENE POMOČI V STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

Zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu pomeni velik napredek za razreševanje stanovanjskih vprašanj. Sprejet bo predvsem zato, da se zagotovi realna možnost za pri-

dobitev stanovanja čim večjemu številu ljudi in da se ob uvajanju ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu zagotovi socialna varnost občanov z nižjimi osebnimi dohodki. Zato bo dajala družbena skupnost določenim občanom po načelu vzajemnosti pomoč za delno nadomestitev stroškov za gradnjo in za uporabo stanovanj.

Družbena pomoč bo različna glede na potrebe in materialni položaj upravičencev, ki uporabljajo oziroma pridobivajo stanovanje. Namejnena bo za kreditiranje in financiranje gradnje najemnih stanovanj v družbeni lastnini, za delno nadomestitev stanarin, lahko pa tudi za premiranje namenskega varčevanja za stanovanja in za odplačevanje stanovanjskih posojil. Vendar v sedanjih razpravah slednjo možnost odklanjajo, ker je v sedanjih pogojih že pridobitev posojila prednost in zato ni potrebe, da se uporabnikom posojila prizna premija pri vračanju posojila.

Zakon nadalje predvideva, da so stanovanja zgrajena s pomočjo sredstev vzajemnega sklada, namenjena samo za družine in občane z nižjimi osebnimi dohodki.

Prihodnjič: Kakšne bodo stanarine?

Uspehi specializiranih kmetij

Še vedno je močno prisotno mnenje, da se na področju kmetijstva vrtimo v krogu, da se kljub neštetim razpravam, sklepom in resolucijam nikamor ne gane. Kako je s pospeševalno službo v kamniški občini, je odgovoril inž. Miha Prešeren, kmetijski inšpektor pri občinski skupščini Kamnik:

»Po načrtu kmetijske pospeševalne službe naj bi vsako leto preusmerili oziroma specializirali deset kmetij. Kmetijski zavod Ljubljana je za našo občino izdelal 15 preusmeritvenih programov. V Komendi dva kmeta, Lap in Zadrgal, že imata nove hleve pod streho. To so hlevi za po 30 glav živine. Lap in Zadrgal že imata po 18 do 20 glav živine in vsak od njih že dnevno proda od 80 do 100 litrov mleka. To so kmetije, ki so nekoč imele po 7 glav živine. Napredek je očiten.

V komenški okolici je veliko zanimanje kmetov za mlečno proizvodnjo in krompir. Posamezniki pa kot do-

polnilo razvijajo tudi perutninarsko proizvodnjo. Tako je letos Jože Lah iz Klanca pri Komendi preuredil kmetijsko poslopje za vzrejo piščancev. Pred kratkim je že oddal prve piščance (6800 piščancev).

Od Podhruške do Motnika v Tuhinjski dolini kmetje usmerjajo kmetijstvo v živinorejsko smer in s tem tudi mlečno, nekateri kombinirano, drugi pa usmerjajo kmetije samo na pitanje živine. Filip Grabnar iz Zg. Motnika je že vselil živino v novi hlev.

Kmetje, ki preusmerjajo kmetije, dobijo posojilo. Da so specializirane kmetije res donosne, vedo vsi kmetje. La-

ni je Resnik iz Most pri Komendi pridelal 100 ton krompirja, letos pa že 180 ton, poleg tega je v enem letu povečal vzrejo piščancev od 12.000 na 14.000, toliko piščancev ima namreč hkrati.

Z večjo donosnostjo kmetijskih površin se je znatno povečala potrošnja umetnih gnojil. V kamniški občini smo samo v letošnjem prvem polletju porabili 68 vagonov umetnih gnojil, kar je 80 odstotkov letnega plana. V pr-

vem polletju lani so v kamniški občini odkupili 476.000 litrov mleka, letos pa 581.000 litrov. To pomeni, da so v prvih šestih mesecih naši kmetje prodali in proizvedli 105.000 litrov mleka več kot lani.

Uspeh je na dlani in hudo zmotne ter krivične do kmetov so trditve, da nihče ne skrbi za napredek kmetijstva, da kmetje še vedno delajo po starem.

J. Vidic

Izvoz nazaduje, uvoz narašča

Kmetijstvo je doseglo letos pri izvozu nižjo vrednost kakor lani. Lani smo v prvih sedmih mesecih izvozili za 1945 milijonov dinarjev, letos pa le za 1880 milijonov dinarjev. Nasprotno pa jugoslovansko kmetijstvo povečuje uvoz. Lanski uvoz je dosegel 1913 milijonov dinarjev, v prvih sedmih mesecih letos pa že 2739 dinarjev.

Višjo vrednost kakor lani smo pri izvozu dosegli v živinoreji, ribištvu in pri domači predelavi kmetijskih proizvodov. Tudi gozdarji so izvozili več

kakor lani, in to predvsem zaradi načrtnejšega izkoriščanja gozdov.

Naš največji uvoznik na področju kmetijstva pa je poljedelstvo. Letošnji uvoz je že dosegel 1634 milijonov dinarjev, lanski pa le 555 milijonov dinarjev. Uvoz so povečali tudi sadjarji in ribiči. Manj kakor lani pa so uvozili živinorejci. Najbolj nas preseneča, da se je uvoz povečal tudi pri gozdarstvu. Letošnja vrednost uvoza se je v primerjavi z lanko povečala za 50 odstotkov.

—Jk

Sporazum o kritju primanjkljaja za zdravstveno zavarovanje kmetov

V kamniški občini je 2838 kmečkih zavarovancev. Komunalni zavod za socialno zavarovanje kmetov Ljubljana je občini Kamnik sporočil, da znaša letos primanjkljaj sklada skupnosti 1.746.638 din.

Glede na število kmečkih zavarovancev so izračunali, da znaša na vsakega kmečkega zavarovanca primanjkljaj 45,90 din. Na občino Kamnik odpadajoči del primanjkljaja znaša 130.264 din.

Z novim zakonom o pripadnosti in uporabi zveznega prispevka iz osebne dohodka od kmetijske dejavnosti, obranega po prvem aprilu letos, je določeno, da ta sredstva, ki se bodo zbrala do konca leta, pripadajo občini. Občine so pooblaščenice, da ta sredstva lahko uporabijo za kritje primanjkljaja skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov. O tem so sklepali na nedavni seji občinske skupščine, ko so potrdili sporazum o kritju primanjkljaja skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov. Tako ne bo dodatne obremenitve za kmete nitj za občinski proračun.

J. Vidic

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

Kruh za partizane

Ko sem premišljeval, katera kmetovalca naj bi predstavil na današnji kmetijski strani, sem se odločil za Viktorja ROBNIKA, po domače MOSNKA, s Spodnjega Jezerkega 21. Zanj se nisem odločil samo zaradi tega, ker je višinski kmet, temveč predvsem zaradi tega, ker je kmet, aktivni udeleženec narodnoosvobodilne borbe. Do njegove kmetije, ki leži 960 metrov visoko, je strma, vijugasta pot. Razen gospodarja dela na Mošnkovi kmetiji še žena in sin Damjan. Malo premalo nas je, je dejal gospodar. Štirje otroci so odšli v tovarne, kjer služijo izdatnejši kos kruha kakor bi ga tukaj.

Mošnkovi obdelujejo posestvo, ki meri 65 hektarjev.

Večina je seveda gozd. Travnikov je le 8 ali 9 hektarjev. Nekaj zemlje pa je tudi takšne, da na njej ne raste drugo kot robidovje.

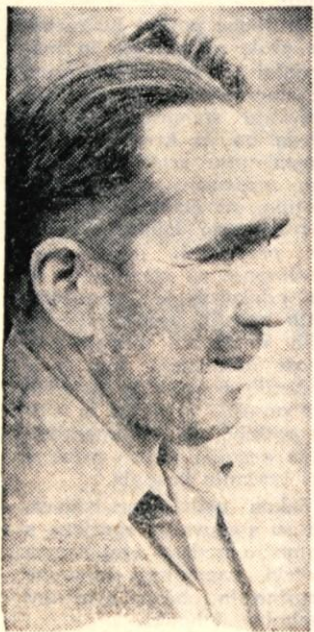
Viktorju Robniku vojna vihra ni prizanesla. Borba za svobodno domovino, za svobodne gozdove, ki mu dajejo danes največ dohodka, ga je 1942. leta zanesla v partizane. Postal je koroški partizan, saj se je večji del vojne boril na oni strani Karavank. Prehodil pa je tudi Primorsko in Dolenjsko.

»Od 1942. leta dalje imam priznano enojno štetje, od 1943. leta dalje pa dvojno. Mošnkova domačija je dala veliko za partizane. Eno leto smo vzdrževali bolnico v Komatervi in še kurirje zraven. Na teden smo za partizane spekli tudi po 10 hlebov kruha. Tudi prašiče smo dajali. Spomnim se, da smo jih 1942. leta dali 5. Čeprav vsi skupaj nismo veliko imeli, smo vjso vseeno prebili.«

Kot kmeta ga vprašujem, ali ima on zaradi tega, ker je bil borec, in ker je njegova hiša že 1942. leta delala za partizane, pri kmečkih davščinah kakšne olajšave?

»Kot hribovski kmet nimam nobenih olajšav. Plačati moram vse prispevke od gozdnega poseka, ki znaša okrog 200 kubikov na leto. Če spravim les sam, mi še nekaj ostane, če bi pa moral najemati, ne bi bilo kaj prida za žep. Edino olajšavo, ki jo imam, je 30-odstotno znižanje občinskega davka. Mislim, da bi morali imeti kmetje, ki smo sodelovali v NOB, več od tega. Vsaj malo, da bi spoznali, da družbi ni vseeno, kako živimo.«

J. Košnjek

Viktor Robnik

Čuvajmo zdravje naše muce

Mačka je v bistvu čista žival, pa tudi skromna in ne zahteva posebne nege ali posebnih življenjskih pogojev. Je zelo samostojna in se večinoma hitro privadi na novo okolje. Tudi z njenim zdravjem nimamo posebnih težav. Boleznim so bolj izpostavljene živali na deželi. Prav lahko se namreč dogodi, da se mačka vrne z nočnega lova okužena. V tem primeru je treba računati tako na nalezljive kot tudi na parazitarne bolezni. Lažja bolezenska stanja sicer mačka prestane brez posebnega zdravljenja. Običajno se 'izliže' po dvodnevnem postu. Bolna mačka se ježi, izgubi telesje do igranja, nima teka do hrane, pogosto bruha in driska, iz nosa in oči pa se ji cedi bister, sluzav ali gnojen izcedek. Vroč smrček kaže na vročino. Če mačka hudo zbolí ali pa se ji bolezensko stanje ne izboljša, je treba poiskati živinozdravnikovo pomoč.

Pri mački, ki je zaprta v stanovanju, npr. v mestu, pa pride do boleznih ponavadi zaradi napačne prehrane in nepravilne nege. Za čistočo muce poskrbimo z zaboječkom, ki ga napolnimo z mivko ali podobnim in ga postavimo v temen kot. Mladim živalim je treba, ko postanejo nemirne, pokazati pot do zabočeka. Mivko večkrat po potrebi zamenjamo. Več nege potrebujemo mačke spomladi, ko menjajo dlako. Tedaj jih dnevno krtačimo, npr. z gumijasto krtačo. To muci zelo godi, s tem pa jo obvarujemo tudi prebavnih motenj. Brez pomoči se namreč mačka tudi sama očisti, vendar pa pri lizanju dlake požre, ki se nato v želodcu sprimejo v kepe. Te kepe motijo prebavo in tiščijo žival. Mačka si pomaga tako, da se naje trave in izbruhajo želodčno vsebino. Pri nekaterih vrstah mačk, npr. pri siamski mački, moramo posvetiti posebno skrb krtačenju prek celega leta.

(Se nadaljuje)

dr. S. Bavdek

Loški gimnazijci bodo spoznali računalništvo

Gimnazijci v Škofji Loki imajo že od nekdanj velike možnosti za udejstvovanje v izvenšolskih dejavnostih. Tudi letos so številne sekcije že začele delati. Pa tudi za kvaliteten reden pouk je dobro poskrbljeno. O vsem tem mi je pripovedoval ravnatelj gimnazije Lojze Malovrh.

»Letos smo v program šole uvedli nekatere spremembe. Na željo staršev in dijakov smo zaradi novih dosežkov na področju znanosti in tehnike želeli gimnazijcem nuditi nekatera znanja s teh področij. Tako smo na novo uvedli pouk računalništva, strojepisja in še enega tujega jezika — nemščine. Za računalništvo je zavod za šolstvo izbral našo gimnazijo za eno izmed petih, kjer se poučuje poskusno. Veliko zanimanje je tudi za nemščino. Vse je pripravljeno za ureditev specialne učilnice za pouk tujih jezikov. S pomočjo sodobnih naprav bodo dijaki hitreje lahko osvajali znanje predpisane učne snovi. Menim, da vse izvenšolske dejavnosti izredno vzgojno vplivajo na dijake. Dijaki lahko koristno izrabljajo svoj prosti čas. Se to je razveseljivo, da je štutilo dijakov na naši gimnaziji iz leta v leto večje. Lani je bilo vpisanih 60, letos pa že 77. Sicer pa menim, da bodo največ o delu na šoli lahko povedali dijaki sami.«

Za mizo so se kmalu zbrali dijaki loške gimnazije — predsedniki posameznih društev in zastopniki sekcij: Iztok Rus, Milena Novak, Nika Marenk, Vesna Nastran, Tomaž Lunder in Marko Murn.

Na sestanku dramske sekcije pri MKUD so se odločili, da bodo letos sodelovali na vseh večjih proslavah. Ob koncu šolskega leta pa bodo pripravili dramsko delo — pravzaprav verjetno odlomke iz pomembnejših del. V lanskem šolskem letu so pripravili odlomke iz del »Od antike do renesanse«. Letos se je v sekcijo vključilo precej novih članov, predvsem iz prvih letnikov. Člani literarne sekcije se sestajajo enkrat tedensko, če je potreba pa še večkrat. Za november pripravlja sekcija v Škofji Loki srečanje mladih literatov iz drugih slovenskih gimnazij s škofjeloškimi. Vsi udeleženci drugih šol bodo gostje dijakov iz Škofje Loke. MKUD in ŠSD pa se s tem že pripravljata na srečanje gimnazijcev iz vse Slovenije, ki bo leta 1973 ob 1000-letnici mesta. Dijaki bodo že oktobra izdali tudi prvo številko svojega časopisa. Do konca leta naj bi izšlo pet števil. Upajo, da z literarnimi prispevki ne bo težav.

ŠSD je v začetku leta izvedlo med dijaki anketo, za katere športe je največje zanimanje. Zdad se gimnazijci lahko udeležujejo v naslednjih panogah: košarka — fantje in dekleta, judo — fantje, odbojka — dekleta in veslanje. Med dekleti je največje zanimanje za košarko, med fanti pa za judo. Poleg teh letos deluje še planinska sekcija, ki ob sobotah pripravlja izlete. Dijaki se bodo udeležili vseh tekmovanj, ki jih pripravlja republiški center ŠSD, in drugih tekmovanj, pripravili bodo pa tudi medrazredna tekmovanja. Letos so že imeli en športni dan, v prihodnje pa pripravljajo še tri — plavanje, atletika in smučanje.

Za nemščino se je odločilo veliko število dijakov. Kar sedemdeset jih obiskuje pouk. Pouk je enkrat tedensko po dve uri. Vsi obiskovalci tečaja so popolni začetniki. Poudarek je predvsem na pogovornem jeziku. Tečaj bo prišel prav zlasti tistim, ki so se odločili za študij germanistike.

Računalništvo je na loški gimnaziji uvedeno letos prvič. Pouk obiskuje 22 dijakov. Pravijo, da imajo precejšno srečo, ker je zavod za šolstvo ravno njihovo šolo določil za poskusni pouk. Mentor in vodja je prof. Branko Roblek. Dijaki se k pouku zbirajo popoldne. Zdad so že spoznali okvirni program dela. Če bo dovolj zanimanja, bodo do konca leta prišli do lažjih programov, obenem pa bodo že spoznali delovanje strojev. Pouk računalništva teče v okviru seminarnega pouka.

Dijaki se dobro zavedajo tudi velikega pomena strojepisja. Pouk obiskujejo vsi dijaki drugih letnikov. Pouk bo trajal devetdeset ur.

Se bi lahko našteval in pripovedoval številne zanimivosti, ki so mi jih zaupali škofjeloški gimnazijci. Naj povem le še to, da bo v kratkem začel z delom tudi astronomski krožek.

J. Govekar

Slikarji iz Krškega na Jesenicah

V soboto, 16. oktobra, so v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli kolektivno razstavo slikarjev iz Krškega. Deset avtorjev prikazuje 32 slik v olju, akvarelu in temperi. Slikarji so že prej razstavljali v Krškem,

Sevnici, Brežicah in v gradu Brestanica, zdaj se s kolektivno razstavo predstavljajo tudi jeseniškemu občinstvu. Razstava bo odprta do včeraj, 27. oktobra vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure.

D. S.

Klub kranjskih kinoamaterjev

Verjetno marsikdo ne ve, da v Kranju že nekaj let deluje Klub kranjskih kinoamaterjev. Svoje prostore ima v delavskem domu pri Centru za estetsko vzgojo. Njihov duhovni vodja je Žitko Kladnik, s katerim sem se zapletel v pogovor o amaterskem in profesionalnem filmu.

Najprej sem hotel zvedeti nekaj osnovnih stvari o nastanku in delu kluba. Žitko in prijatelji so se nekega lepega poletnega dne pred šestimi leti odločili, da bodo snemali filme. Vse, kar so imeli, je bila stara kamera in veselje do ustvarjanja. Sprva je šlo težko. Ko pa so po enem letu dobili prostore za delo in nekaj denarja, so se resno lotili dela in uspehi niso izostali. Do danes so dobili nešteto nagrad in priznanj. Slavo kluba so v »svet« zanesli pionirji, ki imajo v okviru kluba svoj krožek. Prvi so klubu priborili nagrado. To je bila dragocena kamera, s katero še danes snemajo. Ustanovitelji kluba so organizirali tudi filmske krožke na osnovnih šolah France Prešeren in Lucijan Seljak. Krožke vodijo sami brezplačno, za osnovni material pa skrbijo šole. Zanimanje je precejšnje in zato menijo, da bi bilo potrebno v šole uvesti filmske krožke, ki naj bi jih vodili predavatelji z ustreznimi izobrazbo.

Denar dobiva klub od kulturne skupnosti, in sicer dvakrat letno v znesku 3000 din. To komaj zadostuje za nakup filmov in osnovnega materiala. Zato si ni težko predstavljati, v kakšnih razmerah delajo, a kljub temu ustvarjajo dobre filme.

»Žitko, slišal sem, da ste na zadnjem festivalu v Mariboru dobili nekaj nagrad, da pa ste jih odklonili.«

»Festival slovenskega amaterskega filma so po našem prepričanju slabo organizirani oziroma sistem nagrajevanja je nepravilen. V žirijah so stari ljudje, ki niso naklonjeni modernim filmom. Preveč se ozirajo na tehnično in premalo na vsebinsko plat filmov. Verjetno ni naključje, da na ljubljanskih festivalih poberejo največ nagrad ljubljanski amaterji ali mariborski, ko je festival v Mariboru. Sicer pa je razvrščanje filmov po mestih zame nesmisel. To žal ni atletika. Med dvesto filmi je nemogoče enega izdvojiti. Zame je pomembno, da ljudje film vidijo in ob njem nekaj občutijo. Res je težko najti pravo obliko festivalov, vendar takšni kot so, ne ustrezajo modernim ali bolj sodobnim načelom amaterskega filma. Amaterski film ni profesionalen. Žirije

pa so zelo naklonjene filmom, ki so v bistvu skrajšani profesionalni.«

»Kako pa ti ustvarjaš filme?«

»Snemam takrat, ko v sebi čutim neko potrebo po snemanju. Pridejo trenutki, ko hočem izpovedati svoja čustva in takrat primem za kamero. Filmov ne delam zaradi festivalov ali nagrad. Seveda s prijatelji zelo veliko eksperimentiramo, ker brez tega ni napredka. Po stopoma skušamo preiti tudi na tonske filme, kjer je mnogo večja možnost uporabe glasbe in različnih šumov. Z magnetofonom je možna samo glasbena spremljava, pa še to je težko sinhronizirati. Prehod na zvočni film zahteva novo opremo, ki jo bomo le s težavo nabavili.«

»Kako gledalci sprejemajo vaše filme in kako se jim skušate približati?«

M. Gabrijelčič

Prizadevni mladi kinoamaterji

Dejavnost članov filmske skupine Odeon z Jesenic je v zadnjih nekaj letih zaživela v polnem razmahu. Že vrsto let nadvse uspešno organizirajo filmske festivale, klubske filmske večere in tečaje. V zadnjem času pa so k sodelovanju pritegnili tudi kinoamaterje onstran Karavank. Tesne in koristne stike pa so navezali tudi s kinoamaterji iz sosednje Italije.

Na njihovem zadnjem filmskem večeru so sodelovali kinoamaterji iz Beljaka, ki so prikazali nekaj svojih igranih, dokumentarnih, žanrskih in eksperimentalnih filmov. Po predstavi so se pogovarjali o svojem delu in izmenjavali dragocene izkušnje. O delu filmske skupine Odeon in o stikih z zamejstvom pravi njen predsednik Silvo Valentar:

»Vse štiri filmske večere doslej smo organizirali z veseljem in obenem z namenom, da bi k sodelovanju pritegnili čimveč ljubiteljev filmske umetnosti. Na Jesenicah jih je kar precej, a se žal ne vključujejo. Že osebno smo jih vabili in jim zagotovili dovolj koristnega pouka, tečaje in drugih oblik izobraževanja. Med njimi pa ni zanimanja. Precej stroškov smo imeli z organizacijo festivala, a odziv ni bil niti najmanj zadovoljiv. Ne bomo odnehali. Še vedno bomo poskušali po šolah pripraviti

tečaje, sami snemati filme, predvsem dokumentarne, ki bodo nekoč imeli arhivsko vrednost. Aprila prihodnje leto bomo spet pripravili filmski festival, tokrat s posebnim poudarkom na filmih s planinsko tematiko. Vsem našim bližnjim sosedom bomo omogočili sodelovanje, predvsem tistim, ki snemajo dovolj filmov s planinsko tematiko. Morda bi nekoč pripravili mednarodni festival filmov izključno le s planinsko tematiko.

Sodelovanje s kinoamaterji iz Avstrije in Italije se krepi, a nas skrbi, da bi se stiki poslabšali, saj sodelujemo s klubi, ki so izredno številni. Pri nas imamo le okoli 12 aktivnih članov. Denarja ni, podpira nas le Ljudska tehnika.

Zatrdo pa vem, da vsaj v prihodnjem letu ne bomo obupali. Se in še si bomo prizadevali, da naša dejavnost ne bo krenila na rakovo pot.«

Golob je povzel:

— Tudi kdo drug bi jo lahko. Ne gre samo za vaju. Naj ti ne bo nerodno; oba misliva na isto nevarnost!

To je bilo prav toliko, kot če bi bil omenil Filipovo ime. Njegova navzočnost je pokvarila nov stik, zajedala se je v delo in v vse, ki jim ni bilo vseeno, kako se bo končalo.

— Kaže, da se bo res kmalu morala umakniti. Če bo treba, si tu še ti! Golob ga je razumel.

Preden je odšel, mu je tudi on svareče rekel:

— Tod okoli je zdaj res, kot bi hodil po meglji. Varuj se, name pa vedno lahko računaš! Nemara pa res ne bo dolgo, ko me bo požrl gozd. Ali pa arest!

Preden je stopil v skrivnostno noč, je tudi Aleš opozoril Goloba:

— Zdržati moraš tu. Pazi se in ne pozabi na Filipa! Če boš čutil, da res ne gre drugače, pridi k nam!

Aleš se je zagostil med grmovje, ki je obdajalo ozko stezo. Golobova domačija je ostala spodaj v temi. Onstran grape, kjer je preskočil potok, jo je ubral po gozdni poti, ki se je sprva spuščala, potem pa se je polagoma vzpenjala proti blagemu grebenu. Zdaj se je počutil varen, zato je orožje obesil prek rame in zamišljeno hodil skozi temo.

Nenadoma pa se je vanj zajedla ščemeča svetloba, hkrati je iz teme zarenčal oster glas:

— Hände hoch!!!

Vanj so še vedno svetili. Dva močna policista, ki so jima tesne bluze na širokih ramenih hotele popokati, sta mu začela stikati po žepih in mu pobrala vse, kar sta našla. Njegova brzostrelka, ena izmed redkih, ki so jo imeli partizani, je bila že v rokah policijskega podčastnika. Spomladi jo je dobil v ostrem in kratkem spopadu, zdaj je bila spet v njihovih rokah.

Spreletelo ga je spoznanje, da so ga ujeli ceneje, kot koga drugega. Kakor morda še nobenega! In tako preprosto! Ne, preprosto ni bilo. To je bilo izdano, natančneje kot vse doslej! Kdo je, če ne Filip? Golob ne more biti. Ali pa?

Kakor v sanjah so se mu prikazovali obrazi, ki jih je srečeval največkrat. Tudi Martinin. Toda vedno je na koncu ostal Filipov. Lesk njegovih oči je bil drugačen od drugih. Od bolečin in presenečenja se mu je vse krotovičilo in mešalo. A huje od bolečin ga je grabila jeza. Dovolj je bila majhna verižica, in vsega je bilo konec! Konec prostosti, vsega hudega pa šele začetek. Tega se je zdaj zavedel skozi nejasno meglo, ki se mu je podila po glavi, in začutil v udarcih srca, ki mu je utripalo v vratu, v sencih, v žilah pod verižicami.

Zajel ga je občutek krivde. Ni se mogel jeziti na policiste, jezil se je nase. Vsi so ga opominjali, on pa po svoje. A kaj bi z opominji! To je bila vojaka in sovražnik mu je bil znan. Cemu samo-obtoževanje? Če ne bi bilo izdajalca, bi bilo vse

kanjo ubiti. Na hitro smrt zdaj ni mogel več računati. Vse drugo pa je bilo še bolj oddaljeno. Preden so ga pustili samega, so se ga še nekajkrat lotili s škornji nato je škrtnil ključ in ropot se je oddaljil.

Bolečine so se razrasle po vsem telesu, vendar to za Aleša ni bilo najhujše. Dosti hujša je bila misel, da so ga ujeli živega. Ljudje bodo zdaj še bolj zbegani in prestrašeni. Zdvomili bodo še tisti, ki so doslej ostali trdni. Izdajalec bo to prav gotovo lahko dobro izkoristil. Razjedala ga je pekoča ugotovitev: taki kot so, bodo med ljudi vrgli sporočilo, da sem bil jaz tisti, ki je izdajal in bil povezan z Nemci. Kako bodo potem tovariši mogli iskati in najti resničnega izdajalca. Filip je in nihče drug. Toda, kaj če ni? Kdo bo na vrsti za menoj? In kaj bo z Golobom, kaj z Martinom? je moral nasilno zaustaviti tok temnih misli, ki so ga preplavljale. Potem se je omrtvičen hotel prevaliti na drugo stran, pa ni zmogel niti tega. Zaškripal je z zobmi in očmi so mu zalile solze jeze in obžalovanja. Kako so ga dobili! Nespametno je bilo podcenjevati jih. Toda saj jih ni! Le upanje, da ga kaj takega ne bo doletelo, je bilo varljivo. Zdaj se niti pokončati ne more sam, poprej se je pa tolikokrat zaklel, da se ga živega ne bodo dotaknili. Smrt bi bila zdaj še najlepša! Takoj nato pa ga je obšlo obžalovanje in grizel se je, da je tako hitro odnehal. Če ga ne bodo kmalu ubili, bo ušel. Zdaj mora storiti vse tisto, kar je zahteval od drugih! Priložnosti ne bo manjkalo!

Do jutra je le rahlo zadremal. Vendar je bila tudi drugič podobna vročičnim blodnjam.

Ponj so prišli navezgodaj. Razvezali so mu noge in ga skušali postaviti nanje. Pa je klecnil: niso ga ubogale, in spet je bil na tleh. S pomočjo stražarjev je ude toliko razgibal, da je na dvorišče prišel sam. Podpirala sta ga močna policista. Tam pa ga je že čakal trop zelencev. Radovedno so ga ogledovali, morali pa so biti razočarani nad njim. Aleš je bil sicer dobro raščen, toda na majavih nogah in strgan ter ves podplut po obrazu. Zato je eden izmed njih hlastnil:

— Tako revše, tak raztrganec nam je torej povzročil toliko truda in žrtev! Nemogoče!.. Zdaj je tega konec, banditi! Aleš je srepl predse, ne da bi pokazal, ali je razumel ali ne. Zaljivke iz ust nacistov zanj niso bile žaljive. Kvečjemu jih je lahko imel za priznanje.

Izza tropa policistov se je prikazal nekdo s fotoaparatom. Oficir je namignil, naj se vsi razvrste za slikanje. Alešu pa je nekdo med smehom obesil prek vratu njegovo brzostrelko, mu za pas zataknil ročno bombo, na glavo pa poveznil kapo z rdečo zvezdo in ga potisnil k steni. Medtem mu je drugi obesil na prsi še velik papir, na katerem je z velikimi in še mokrimi črkami pisalo: ICH BIN HAUPTBANDIT ALES! Potem so ga obstopili, in ko je škrtnil sprožilec, so bili njihovi obrazi prevzeti s ponosnimi nasmeški. Da, držali so se tako, ko da je Alešovo zajetje pomenilo konec partizanstva in da so udarci po ostankih samo še vprašanje njihove dobre volje in časa.

Če bi šlo le za slikanje, bi bilo Alešu kaj malo mar, kaj so počeli z njim. Tako pa je dobil potrdilo, da to že sodi v igro s človeškim zaupanjem.

Takoj nato so mu spet vse pobrali in ga pahnil stran.

— Slike boste dobili čez nekaj dni. Lahko jih boste poslali tudi domov. Naj še tam vidijo, kakšni so ti rdečkarji. Naj vedo, zakaj smo tu in da bomo z njimi opravili kmalu, še pred zimo! Tako je rekel poveljujoči in jih začel priganjati. Kamion je bil odprt in ljudje so zlahka videli, koga so ujeli policisti. Posebno še, ker so nalasé vozili počasi.

Na drugem koncu vasi se je kamion škripaje ustavil. Iz gruče policistov sta se izluščili dve postavi, zvezani kot Aleš. Ena moška, druga ženska. Potisnili so ju med stražarje z napetim orožjem in sedli ob nasprotno steno kamiona.

Golob! On in Roza!

Aleš bi se skoraj izdal, šele hip nato je spoznal, da so to storili namenoma. Pogledal je okoli sebe in se prepričal, da je bilo res tako.

Tudi Golob in Roza nista mogla odmakniti oči z Aleša in v njunih očeh je bilo zapisano presenečenje in strah, negotovost in sum!

ivan jan • mrtvi ne lažejo 13

Tega vzklika Aleš ni slišal prvič. Nanj je bil v resnici in nagonsko pripravljen vsak hip. Kot bi ga kdo močno sunil od strani, se je Aleš pogel z ozke poti. Poziv je Aleš v takih okoliščinah imel za neodpuščljivo napako, če že ne za sabotažo protihitlerjevsko razpoloženih vojakov. Tak poziv je omogočil beg. Pravi zagrizenci so ponavadi takoj streljali. Zdaj se mu je kljub nepričakovani zdel kot pomoč, kakor pomilostitev, pravzaprav edina priložnost, ki jo je mogel izkoristiti z naglim begom.

A to pot je bilo drugače. Tisti, ki je razmeščal zasedo, je vedel, kaj hoče. Pod potjo, ki se je skrivala v ovinek, nad katerim se je bočila od furmanskih koles odrgnjena skala, je padel v močne roke, ki so ga podrla na tla. Alešovo krepko telo se je zvijalo v klobčiču sopihajočih postav. Spodnesel je prvega in se z glavo zakadil v drugega, da je vojaku, ki ga je zgrabil zgoraj, ostala bluza v rokah. Enega izmed lovcev je pahnil, da je potem krucifiksal v grmovju. Premetavajoči se klobčič se je takoj nato znašel tam spodaj. Aleš se je napel kakor lok in se iztrgal pohlepni rokam le toliko, da je osvobodil desnico. Trdo je udarjal v telesa okoli sebe. Med preklinjanjem in stokanjem vojakov, ki jih je bilo vedno več, se je nenadoma sesedel. Položil ga je udarec s puško. Topa bolečina mu je ohromila noge, v hrbtu pa je čutil, kakor da mu je nekaj ostrega in težkega pretrgalo vse mišice, ki so ga držale skupaj. Potem so se bolečine porazgubile. Pred očmi se mu je grmovje razraslo v svetlo cvetje. Breg ni bil več strm, temveč se je spremenil v mehko in prijetno ležišče, lepše, kot bi si ga mogel pripraviti sam. Zajeli so ga beli in rdeči krogi in potem je bilo tako, kot bi ga udarec, ki ga je zadel v hrbet, za nekaj trenutkov iztrgal iz vsega.

Ni mogel vedeti, koliko časa je trajalo, dolgo pa ni moglo biti, kajti, ko se je zavedel, so ga še vedno trdno držali. Le približno je mogel sklepati, kaj se mu je bilo zgodilo. Dojel je le, da so ga hoteli dobiti živega in da je bila zanka postavljena prav zanj. Toda to zdaj zanj ni imelo nobenega pomena. Poglavito bo, da se bo skušal rešiti. Spet je mahnil z rokami. A bile so kakor ohromele. Potem je v zapetju začutil železno verižico, ki se mu je zaradi silovitega poskusa zajedla v meso.

— Ujet!

Ob tem spoznanju je omahnil nazaj na tla mirno. Otopelo, kot bi ga kdo položil, in zaprl očne, vlažne oči.

drugače. Brez njega bi bili Nemci slepil Vse gre drugače, kot si je bil zastavil! Prehiteli so ga!

Vrvež okoli njega je oživel in spravilo so ga na pot. Po njem so začeli padati udarci. Brez potrebe ga tolčejo in brcajo! So res tako vneti ali nad njim le hlade jezo, ker se morajo potikati po teh grapah?

Udarci so bili trdi, bolečine pa ob mislih na vse tiste, ki so podobno doživeli že pred njim, znosne. Nehote ga je obšlo spoznanje, da ob doživljanju hudega, že samo misel na še hujše blaži prizadetost. In še nekaj je občutil: po vsakem udarcu je bil trdnější, bolj trmast in jezen. Zmogel bo toliko moči, da jim ne bo ničesar priznal. Celo napadal jih bo. Ta sklep mu je dozoreval v duši že dolgo, zlasti zadnje čase, ko je moral večkrat pomisliti na to, da ga bodo kljub vsemu morda le nekoč ujeli.

Oficir, ki je vanj svetil z baterijo in opazoval, kako ga njegovi policisti obdelujejo, se je spomnil, da ga mora pripeljati živega. Tak ne bo le imeniten plan in morda nova zvezdica, temveč še kak teden dni dopusta. Razvedril se bo, kot že dolgo ne. Naužil se bo velemestnega življenja in miru, ki ga v tem prekletem banditskem in gozdnatem »Oberkrainu« ni mogel učakati. Zabodeno je gledal ujetnika, a mu je bil hkrati tudi hvaležen. Zato je pretepače opozoril:

— Naložite mu jih le! Potreben je, ubiti pa ga ne smemo!

Udarci so res takoj popustili, toda to ga ni potolažilo. Mar bi mu moral biti zato še hvaležen? Zdaj je dobil potrdilo za slutnje, kaj vse bodo še počeli z njim, in da dobro vedo, koga so lovili in ujeli. To pa je hkrati pomenilo, da je bilo vse izdano. Zato je siknil:

— Morilci hitlerjevski!

Morda pa se bo le kdo spozabil in ga pokončil? Namesto tega je dobil le še nekaj pekočih udarcev, oficir pa se je zajedljivo in hkrati občudovalno nasmešnil:

— To prihrani za drugič. Še dosti priložnosti boš imel!

Novi udarec ga je zadel tako, da mu je glava omahnila na prsi in je bil nekaj časa brez diha.

Prebudil se je na drvečem kamionu. Ustavili so se ob prvi žandarmeriji. Spehali so ga z vozila in ga vrgli v temno kletno luknjo. Zvezali so mu še noge. Za debelimi vrati in pod majhnim okencem, ki je bilo zavarovano z gosto rešetko, ni bilo možnosti za beg. Misel nanj mu je rojila po glavi vse do trenutka, ko je spoznal, da ga ne

Tu je spala vojska njegovega veličanstva

Znamenita Jenkova kasarna na Jezerskem bi bila ob večji reklami še bolj obiskana.

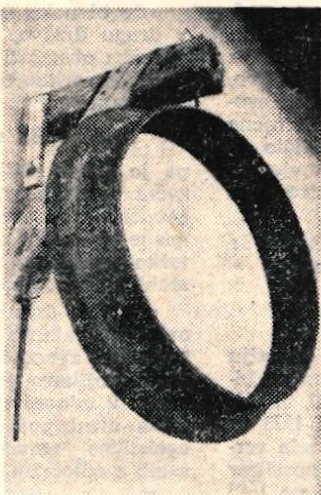
Kmalu potem, ko se začne cesta vzpenjati proti Jezerskemu vrhu, popotnika lese na tabla opozarja, da stoji na desni strani pod cesto častitljiva stavba, Jenkova kasarna. Nisem raziskoval, zakaj se imenuje stavba kasarna. Zvedel sem pa, zakaj je Jenkova. Stoji namreč na dvorišču 72 let starega kmeta Ivana Anka, po domače Jenka, ki živi sam na posestvu. Žena mu je umrla, otroci pa so odšli. Zato mi je ob prihodu dejal: Pri Jenku bo ostalo, Ankov pa tukaj ne bo več!

Kje so vzroki znamenitosti Jenkove kasarne?

Sodelavci Zavoda za spomeniško varstvo iz Kranja, ki so stavbo restavrirali, so med drugim zapisali, da je Jenkova kasarna na Jezerskem eden najlepših spomenikov stavbarstva v slovenski renesansi. Kasarna je nadstropno poslopje s podstrešnim gankom. Na glavni fasadi je poznogotski portal v obliki oslovskega hrbta. Posebno zanimivi so tudi okenski okvirji. Stavba sodi v prvo polovico 16. stoletja. Tudi notranjost kasarne je lepo urejena. V njej so različni praktični predmeti, ki so jih v tistih časih uporabljali na Jezerskem.

Jenkova kasarna pa ni pomembna le zaradi tega. Včasih, ko je prek Jezerskega vodila najpomembnejša pot na Koroško, so popotniki in tovorniki lesa ter železa v njej tudi prespali. Med utrujenimi

popotniki je bilo nekaj uglednih gostov. O tem pričajo številni napisi, ki so jih restavratorji odkrili pod ome-

Nad vrati Jenkove hiše na Jezerskem še vedno visi železen obroč, na katerega je gospodinja udarjala z železnim predmetom, kadar je zbužala hlapce in deklet ali jih klicala k malici in kosilu.

Foto: F. Perdan

tom. Najpomembnejši je prav gotovo napis, ki sodi v 16. ali 17. stoletje. Pisanje pravi, da je v Jenkovi kasarni prespal Orfeo Bucellini s svojo kompanijo na pohodu do armade njegovega veličanstva. Bucelliniji so bili namreč lastniki gradu Sava na Jesenicah. Razen podpisov na stenah so v kasarni tudi sli-

ke, ki prikazujejo transport prek Jezerskega sedla na Koroško ali na Kranjsko.

Ko so zgradili cesto prek Ljubelja, je izgubil jezerski prelaz svojo vrednost, prav tako pa tudi v Jenkovi kasarni ni več prespalo toliko popotnikov.

Letos je Jenkovo kasarno obiskalo okrog 500 ljudi iz domovine in tujine. Če bi bila reklama boljša, bi bil obisk zanesljivo večji. Obiskovalci namreč najbolj pogrešajo prospekt, v katerem bi bile opisane glavne značilnosti Jenkove kasarne. V vlogo vodnika se kdaj prelevi Ivan Anko, ki radovednim obiskovalcem seveda pove tolikor kolikor mu je zgodovina znamenite Jenkove kasarne poznana.

Pri Jenku smo opazili še drugo znamenitost. Pred vrati gospodarjeve hiše visi železen obroč, po domače »rnk«, na katerega je hišna gospodinja udarila takrat, kadar je klicala hlapce in deklet k malici ali južini. »Rnk« je bil dobrodošel tudi zjutraj, ko je morala zbuditi zaspale »posle«. Zvedeli smo, da imajo edinole pri Jenku na Jezerskem ta obroč še obešen nad vrati.

J. Košnjek

Gorenjski alpinisti v Severno Ameriko

Komisija za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije je na svoji zadnji seji ponudila gorenjskim alpinističnim odsekom (AO Mojstrana, Tržič, Kranj in Kamnik) izvedbo prve jugoslovanske alpinistične odprave v Severno Ameriko. Cilj odprave bo pogorje Yosemite z znano steno El Capitan. V odpravi bodo predvidoma dva do trije alpinisti iz vsakega AO, na pot pa naj bi predvidoma odšli poleti prihodnje leto.

Vsekakor je to ponovno priznanje gorenjskim alpinistom, ki so že začeli s prvimi pripravami za odpravo. K.

Jenkova kasarna na Jezerskem je eden najlepših spomenikov slovenskega renesančnega stavbarstva. Zgrajena je bila v 16. ali 17. stoletju. — Foto: F. Perdan

Češko kočjo preurejajo

Lani so začeli preurejati Češko kočjo, ki je stara že 70 let. Dela naj bi bila končana prihodnje leto in bodo po predračunu veljala 300.000 dinarjev. Prispevala jih bosta Planinska zveza Slovenije in Kranjska občinska skupščina. Obema pa pomaga tudi planinsko društvo Jezersko. Njeni člani so brezplačno naredili načrte in če le morejo, pomagajo.

Kočjo, ki stoji 1543 metrov visoko, bodo zares temeljito preuredili in jo usposobili tudi za predsezonsko in sezonsko bivanje. Uredili bodo sobe, skladišča, namestili prhe, preuredili kuhinjo, kupili novo opremo, uredili večji balkon, razen tega pa misli-

jo tudi na nov agregat za elektriko in vodovod. Planinsko društvo Jezersko namerava kupiti tudi prenosno vlečnico. S tem se bo obisk še povečal, čeprav že sedaj ni majhen. Na leto obiše Češko kočjo tudi 4000 ljubiteljev planin. Številka pomeni še več, če povemo, da sprejme kočjo največ 80 ljudi. Za Češko kočjo je značilno, da je najbolj znano izhodišče za Kamniške Alpe, ob koči pa leži sneg izredno dolgo. Vlečnica bo zato še posebno dobrodošla. Kočja pa zaradi nje svojega klasičnega planinskega pomena ne bo izgubila, saj je prvenstvena rekreacija čim večjega števila delovnih ljudi.

-jk

Poličarjeva mama — devetdesetletnica

Jutri, v četrtek, bo Poličarjeva mama iz Kranja, Ljubljanska cesta 13, stara devetdeset let. Praznika pa ne bo praznovala v postelji, kje pa. Saj je zdrava in krepka, sama obdela ves vrt in je sploh še v veliko pomoč hčerkinemu gospodinjstvu. »Ne vem, kaj me 'gor drži',« je dejala hudomušno. Vsako jutro sicer pije čaj iz zdravilnih rož, drugače pa nobene kave, nobenega kozarca vina. Niti stopnice ji ne morejo do živega, vsak dan jih prehodi po desetkrat. Poličarjeva mama je Gorenjka, doma iz Radovljice. Deseti otrok je bila pri hiši, nihče od bratov in sester ne živi več. »Res ne vem, kako to, da živim tako dolgo,« se je smejala. »Morda zato, ker še nikoli ni bilo tako dobro kot sedaj. Saj bi se že navlekla teh križev, ki jih imam, pa kar pozabim na starost, kadar delam.«

55 Miha
Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPARI
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Po Halifaxovem govoru v Gornjem domu in Chamberlainovemu v Edgbastonu je začel britanski in svetovni tisk namigovati, da namerava Anglija vnovič spremeniti svojo zunanjo politiko. Nekateri so celo menili, da se vrača na pot Münchna, kar pa je lord Halifax odločno zavrnil:

»Take trditve so samo dokaz okorelih možgan tistih, ki tako sklepajo. Pred našo vlado smo postavili predvsem dve nalogi: 1. Svetu mora brez groženj in slepomišenja jasno povedati, da bomo v primeru, če bo prišlo do sile, na silo odgovorili s silo... Mora pa mu tudi jasno predočiti, da bi Angliji ne bilo treba uresničiti nobenih jamstvenih obveznosti do drugih, ko bi ne bilo nikjer na svetu nikogar, ki bi ogrožal njihovo varnost in mir. Druga točka, ki jo moramo svetu pojasniti, pa je pripravljenost Anglije, da zastavi ves svoj mednarodni vpliv, ki ni majhen, za 'faire' rešitev s pogajanj v primeru, da bi pri tem nihče ne poskušal seči po sili ali kričal, da bo segel po njej, če se mu njegove zahteve in želje ne bodo povsem uresničile.«

Te besede so bile naslovljene na Hitlerja, čeprav ga Halifax ni imenoval. Ničesar pa tokrat niso govorili o pogajanjih z Moskvo, kamor je šele ta dan odpotoval šef srednjeevropskega oddelka v zunanjepolitičnem uradu William Strang. Tudi o nenapadalnih pogodbah med Nemčijo in Estonsko ter med Nemčijo in Letonsko ni nihče govoril ali se zaradi tega razburjal ne v britanski vladi ne v britanskem parlamentu ne v britanskem tisku razen v levičarskem in komunističnem. Zato pa je o tem razpravljala

MOSKOVSKA »PRAVDA«

in kritizirala stališče Finske in baltskih držav do potrebe po kolektivni varnosti. Poudarjala je, da so tri baltske države v nasprotju z inozemskimi komentariji močno zainteresirane na poroštvo svoje neodvisnosti, ki bi jim ga zagotovile miroljubne velesile Anglija, Francija in Sovjetska zveza, ne da bi pri izgubile najmanjši drobec svoje suverenosti in neodvisnosti.

»Če tako trdita estonski in finski zunanji ministri, da njihovi narodi take pomoči ne želijo, se je to zgodilo morja zaradi tega, ker ti državniki do določene stopnje napadalne grožnje podpirajo ali ker se pri tem podrejo inozemskim vplivom. Sovjetski stav v vprašanju porošstva za baltske države je upravičen in odgovarja interesom miroljubnih držav vključno Estonske, Letonske in Finske.«

Ta Pravdin članek je povzročil reakcijo v provladnem tisku omenjenih dežel. Tako je

HELSINGEN SANOMAT

organ finskega zunanjega ministrstva je k članku v Pravdi pripomnil, da je 'neutralsnost Finske prav tako nerazpravljiva kakor neutralnost drugih skandinavskih držav in da Finska v nobenem primeru ne potrebuje porošstva Moskve'.

»Domneva, da Finska ogroža Sovjetsko zvezo,« je Helsingin Sanomat izkrivljal pisanje Pravde

o potrebi in interesih garancijske pogodbe za obe državi, »je naravnost fantastična.«

Članek je bil napisan v skladu uradne, do Sovjetske zveze sovražno politike. Mimo tega je Finska prav v tem času utrjevala Alandske otoke ne proti Nemčiji ali kakim drugim državi, marveč samo proti Sovjetski zvezi, na kar je Sovjetska zveza opozorila tudi Društvo narodov, ne da bi kaj dosegla.

O Alandskih otokih naj bi razpravljale sile, ki so te otoke kljub nasprotovanju otočanov podredile Finski. Med temi sta bili tudi Nemčija in Italija, čeprav že dolgo nista bili članici Društva narodov, iz česar lahko spoznamo, da to društvo, čigar član je bila tudi Sovjetska zveza, do te svoje članice ni bilo preveč prijazno in se za njene pritožbe ni menilo. To pa je Finski dajalo še večji pogum pri vztrajanju svoje protisovjetske politike, v teh časih pa celo pri zaostrovanju le-te.

Ker se bomo s Finsko v tem razmišljanju še srečali, naj že ob tej priložnosti navedem

ORIS ZGODOVINE FINSKE

Finci so se naselili na svojem sedanjem ozemlju v prvem stoletju našega štetja. Pred tem so bivali vzhodno in južno od Baltika. V 12. in 13. stoletju so jim vladali Svedi. Med leti 1523 in 1560 je dežela pod Gustavom Waso doživela versko reformacijo, upravne reforme in poselitev do tedaj neobljudenih predelov dežele. Leta 1640 so ustanovili Svedi prvo univerzo na Finskem — univerzo Abo, ki jo poznamo danes pod imenom Turku. V Severni vojni (1700 — 1721) so morali Svedi odstopiti Rusom Wiborg in vzhodno Karelijo. Po rusko-švedski vojni (1808/09) je postala Finska avtonomna velika kneževina z lastno vlado v okviru ruskega cesarstva (personalna unija z Rusijo). Leta 1905 so se finski socialisti in delovne množice udeležile 1. ruske meščanske revolucije. Dne 31. decembra 1917 je Sovjetska zveza pod Leninovim vodstvom priznala finsko neodvisnost in samostojnost.

Tako je na Finskem prišla na oblast Socialistična partija Finske, oziroma njeno levo krilo, ki je začrtalo Finski meščansko demokratični program, pri tem pa uresničilo tudi vrsto socialističnih ukrepov. Toda tej oblasti je s pomočjo nemške vojske napravila že maja 1918 konec finska kontrarevolucija pod vodstvom finskega belogardista Mannerheima, ki si je podredil Finsko s krvavim nasiljem proti revolucionarnim silam. Dne 21. junija 1919 se je Finska proglasila za meščansko republiko pod vplivom britanskega in francoskega imperializma. Leta 1921 je Društvo narodov dodelilo Finski Alandske otoke. Kljub nenapadalni pogodbi s Sovjetsko zvezo pa je Finska od leta 1932 dalje vodila do Sovjetske zveze vedno bolj sovražno politiko, ki je dosegla višek prav v letu 1939, ko je

FINSKA ODKLANJALA SLEHERNO POROŠTVO SOVJETSKE ZVEZE

proti Hitlerju.

»Finske ni treba primerjati s Češkoslovaško, ker finska neodvisnost ne sloni na umetnih pogodbah (kakršna je bila versajska, ki je ustvarila neživljenjsko umetno državno tvorbo ČSR),« je Helsingin Sanomat uporabljal hitlerjevsko izrazoslovje, »in ker je finska nacija enotna in odločena braniti se sama. Če se je kaka nacija

odločila braniti se sama, je potem vsaka garancija, ki je vsiljena proti njeni volji, sovražno dejanje in napadalni akt kot vmešavanje v odločitve neke suverene države.«

Podobno je na Pravdin članek odgovoril tudi

ESTONSKI ČASOPIS »RAHWALEHT«

in zapisal, da pri sovjetskem poroštvu ne gre za željeno pomoč, marveč za pomoč, ki jo Estonska odklanja.

»Če bi neka država hotela poslati svoje čete v drugo državo, ne da bi jih ta želela, potem preneha obstajati samostojnost te dežele. Potem lahko govorimo o taki deželi samo še kot o projektatoru.«

LETONSKI ČASOPIS »BRIVA ZEME«

pa je šel še dalje in zapisal, da bi Sovjetska zveza s svojimi poroštvu 'očitno hotela, da bi prenesla vojno na ozemlje drugih držav'. Značilen je predvsem naslednji stavek, pri katerem ni težko ugotoviti, kdo se skriva za odklonilnimi stališči do sovjetskega porošstva:

»Baltske države sicer nimajo namena, da bi ovirale pogajanja treh velesil Anglije, Francije in Sovjetske zveze, če se ta pogajanja nanašajo samo na njihove meje in ne predstavljajo vmešavanja v odnose drugih držav. Če pa Sovjetska zveza meni podvreči baltičkim državam svoje egoistične namene, potem lahko odgovorimo samo z odločnim NE.«

Ker pa so se vsi trije citirani časopisi zavedali, da njihovi članki niso odgovor na Pravdin članek in da odgovarjajo na nekaj, česar ta članek sploh ni vseboval, so pri 'fabrikaciji' svojih odgovorov privlekli na dan 'surovine' iz tujih časnikov in njihovih protisovjetskih in protikomunističnih člankov, pa tudi nepopolne izvlečke iz aprilske demarše sovjetske vlade Estonski in Letonski, čeprav je bila ta demarša samo vprašanje, kako bi ti državi ubranili svojo neutralnost v primeru morebitnega (nemškega) napada, ki bi lahko ogrozil tudi Sovjetsko zvezo in da je ubranitev te neutralnosti tudi za Sovjetsko zvezo življenjskega interesa, ker je bilo vsekakor umestno in res, kar ugotavlja celo Churchill:

»Z vidika sovjetske vlade moramo reči, da je bilo zanjo ŽIVLJENJSKO VAŽNO, da bi bilo področje, kjer bi se zbrale nemške čete za napad, kar najbolj daleč na zahodu, da bi Rusi lahko pridobili več časa za zbiranje oborožene sile iz vseh delov svoje ogromne države. Rusi so se še dobro spominjali nesreče, ki je bila zadela njihove armade leta 1914, ko so bile ob naletu na Nemce naglo prodrle naprej, čeprav so bile šele delno mobilizirane. Zdaj pa so bile njene meje pomaknjene bolj na vzhod kakor v prejšnji vojni...«

Churchill gleda s strateškega vidika in priznava, da so bile baltske države in Poljska za Sovjetsko zvezo življenjsko važne. Vlade baltskih držav in Finske pa so iz vprašanj iz aprilske sovjetske poslanice Estonski in Letonski napravile 'dokaz za imperialistično politiko Sovjetske zveze', obenem pa se naslanjale na že znano stališče Poljske, na Chamberlainov govor v Spodnjem domu 8. junija, čeprav ga niso članki navajali, uporabljali pa so njegov stavek, da je 'popolnoma razumljivo in nemogoče ponujati drugim državam (Chamberlain je mislil Poljsko, tri baltske države in Finsko) poroštvo, če ga te ne čajo' (Ad. G. str. 4097 C) itd.

V Sloveniji je v prodaji nova celotna serija srečk

EKSPRESNE LOTERIJE JUGOSLOVANSKE LOTERIJE

s tem je zagotovljenih 10 premij po 10.000 din in 338.830 drugih dobitkov

Nov taborniški klub v Križah

V torek, 12. oktobra, je bil v Križah ustanovni sestanek kluba tabornikov, ki bo deloval v okviru odreda Kriške gore. Ustanovitev kluba je v bistvu samo prehod dejavnosti starejših tabornikov na nove oblike dela, ki jih njihovi starostni skupini sedaj ni več omogočal. Klub bo združeval taborniške dejavnosti in dejavnosti klubov mladih, kar bo v vrste tabornikov gotovo privabilo nove člane in mladince, ki so zapustili taborniške vrste v Križah.

Na sestanku so taborniki sprejeli samo okvirni program dela, ki pa ga bodo sproti izpopolnjevali. Namepravajo se posvetiti strokovnim taborniškimi dejavnostim (organizacijska problematika, zgodovina organizacije, programska vprašanja itd.), izletom v naravo in športu, pripravljali bodo potpisna predavanja, organizirali skupne obiske gledališča in opere, pripravljali družabna srečanja ipd. Predlagali so, naj bi s prostovoljnimi delom preuredili opuščeno odbojgarsko igrišče pred novo šolo v Križah v igrišče za tenis, ki si ga mladina v Križah že dolgo želi. Teniško igrišče bi bilo pozimi mogoče spremeniti tudi v drsališče. Posebnost dejavnosti kluba pa bodo prav gotovo debatni večeri na katere nameravajo vabiti družbenopolitične delavce, gospodarstvenike, kulturne delavce, športnike in druge.

Vsekakor novi klub kriških tabornikov obeta precej in pomeni bistveno novost v dejavnosti mladih v Križah. Na mladih samih pa je odgovornost, kako bodo svojo zamisel uveljavili v delu in jo združili z dejavnostjo odreda, ki je že par let med najdelavnejšimi taborniškimi kolektivi na Gorenjskem. **K.**

Radi bi novo motorko

Jezerski gasilci so zelo aktivni. Njihovo društvo praznuje letos 60. obletnico obstoja, ki jo hočejo proslaviti na kar se da slovesen način. Največja nagrada za jubilej bi bila nova motorna brizgalna, za katero so že zbrali nekaj denarja. Stara brizgalna je stara že 40 let in je skoraj neuporabna. Za tako oddaljen kraj kot je Jezerko, je to precejšen problem. Posebna zato, ker so hiše raztresene po okoliških bregovih, in bi domači gasilci, med katerimi je veliko mladih, z dobro motorno brizgalno v primeru požara preprečili marsikatero škodo. **-jk**

Oder mladih bo spet začel delati

Pri amaterskem gledališču Tone Cufar na Jesenicah so lani ustanovili dramsko sekcijo Oder mladih. Za sodelovanje se je odločilo okrog dvajset mladih iz jeseniške občine.

Resno so se lotili dela in uspeh ni izostal. Oder mladih se je prvič predstavil jeseniškemu občinstvu v začetku novembra. Pripravili so kulturni program, ki je bil posvečen spominu pesnika in pisatelja Toneta Cufarja. Poleg tega so z recitacijami sodelovali na vseh pomembnih prireditvah na Jesenicah.

V maju je bila premiera mladinske igre Tonček. Zaradi obnovitvenih del gledališke dvorane so se priprave za igro Jurček precej zavlekle. Poleg Odra mladih so sodelovali tudi starejši člani gledališča. Vse predstave so bile dobro obiskane. Stanka Geršakova, ki vodi sekcijo, je z mladimi zelo zadovoljna.

Po nekajmesečnem oddihu bo Oder mladih spet začel delati. Uvodni sestanek bo v četrtek, 21. oktobra, ob 18. uri v gledališču. Prijavi se lahko vsak, ki ima veselje do nastopanja na odrskih deskah. **J. Rabič**

Vsekakor novi klub kriških tabornikov obeta precej in pomeni bistveno novost v dejavnosti mladih v Križah. Na mladih samih pa je odgovornost, kako bodo svojo zamisel uveljavili v delu in jo združili z dejavnostjo odreda, ki je že par let med najdelavnejšimi taborniškimi kolektivi na Gorenjskem. **K.**

Vsekakor novi klub kriških tabornikov obeta precej in pomeni bistveno novost v dejavnosti mladih v Križah. Na mladih samih pa je odgovornost, kako bodo svojo zamisel uveljavili v delu in jo združili z dejavnostjo odreda, ki je že par let med najdelavnejšimi taborniškimi kolektivi na Gorenjskem. **K.**

Ustavi se in si oglej!

Tržiška občina ima glede na sorazmerno majhno površino dokaj kulturnih spomenikov (180). Marsikateri iz

med njih žal še vedno propada, ker ni zadosti sredstev za hkratno rešitev tolikih objektov. V kulturni akciji, v

kateri na področju spomeniškega varstva poleg poklicnih kulturnih institucij sodelujejo tudi občinski upravni organ, turistično društvo ter delno tudi nekatere delovne organizacije in drugi dejavniki, je ena njenih pomembnih sestavin tudi predstavitev spomenikov preteklosti. Da bi jih odkrili obiskovalcem (včasih tudi domačinom), so se odločili postaviti sprva 6, kasneje še več, panojev v obliki 2,10 m visokih lesenih kozolcev pri vstopu v kraj, kjer objekt stoji, z oznako smeri in oddaljenosti, barvno fotografijo spomenika v velikosti 50 x 70 cm in z mednarodnim znakom za spomenik. Tako bosta dva taka kozolca postavljena v vasi Senično (do kamor so iz tržiške smeri nedavno potegnili asfaltirani trak in tako kraj približali centru), kjer je širši javnosti skoraj neznan poznogotski prezbitarij. Na podoben način pa bodo opozorili tudi na gotski strop pri Sv. Juriju nad Bistrico in renesančnega pri Sv. Jožefu nad Tržičem. Z obnovitvijo razvalin starega Gutenberga nad Bistrico in bodočo izgradnjo panoramske ceste pod gorami se bo odprl ta kulturnozgodovinski predel Tržiča. Zlasti markantna pa bo nočna osvetlitev razvalin nekdanjega Lambergerjevega gradu. **-ok**

Marljivi loški planinci

Pisali smo že, da so škofje-loški planinci v letošnji jeseni pripravili celo vrsto izletov. Teh izletov se je udeležilo veliko število ljubiteljev planin. Vendar pa planinci znajo tudi delati. Prejšnjo nedeljo so se lotili urejanja poti na Lubnik. Že v zadnjih

jutranjih urah se je več kot dvajset planincev odpravilo na delo. Zaradi večkratnega urejanja poti je dostop do Lubnika dobro urejen. Sicer pa to ni edina prostovoljna delovna akcija loških planincev v letošnjem letu. **-jg**

Zahvaljujemo se pevcem iz Predoselj

V torek popoldne so nas obiskali pevci društva upokojencev iz Predoselj in nas raz-

veselili z lepim petjem. Čeprav so vsi upokojenci, so nam zapeli kot mladi fantje. Ganilo nas je, ko smo poslušali stare, nam znane pesmi. Za nas, ki v domu oskrbovancev preživljamo jesen življenja, je bil koncert upokojencev prelep dogodek. Zelim, da bi se nas upokojenci še večkrat spomnili in nas obiskali.

Posebno se zahvaljujemo pevcem za žalostinki, ki so ju v kapeli zapeli našima pokojnima tovarišema.

Oskrbovanci iz
Preddvora

Almira, tovarna modnih pletenin v Radovljici koraka z modo. Če boste korakali v Almirinih pleteninah, bo vaš korak prožen, elastičen, mehak kot je prožen in mehak volneni jersey. S pleteno tkanino jersey se lahko oblečete za vse priložnosti in povsem po svojih željah, klasično ali pa po zadnjih zahtevah mode.

Take lastnosti ima tudi tale model, ki je prišel iz Almirinih delavnic. Komplet hlač in blazerja v črni barvi, z rumeno pleteno bluzo, črtastim telovnikom v rumeni in rdeči barvi. Model dopolnjujeta še rdeča kravata in svetla čepica.

Almirin model v fantovskem in zato hudo mladostnem stilu je bil močno všeč tudi obiskovalcem jesenskega mednarodnega sejma Moda v svetu v Beogradu. Sejemska organizacija, ki podeljuje priznanja za modne stvaritve, je temu Almirinemu kompletu podelila diplomu, in sicer edino, čeprav je na sejmu sodelovalo več kot šestdeset izdelovalcev trikotaže.

KDO PLINARNA LJUBLJANA

Podjetje s 110-letno tradicijo v plinski dejavnosti

KAJ KOMU

je zgradila v Kranju novo skladišče tekočega propan butan plina v jeklenkah

v novem skladišču prodajamo plin za:

- gospodinjstva
- gostinstvo
- camping
- obrt
- industrijo

ZAKAJ

uporaba tekočega plina ima sledeče prednosti:

- takojšnja pripravljenost za uporabo
- dober izkoristek
- minimalni skladiščni prostor
- nobenih škodljivih izgorevalnih ostankov
- ekonomičnost

KJE

skladišče je v komunalni coni na Primskovem na cesti proti Brniku
telefon 23 588

KDAJ

skladišče je odprto vsak dan, vključno v soboto od 7. do 18.30

IN ŠE

Poleg prodaje tekočega plina izvršujemo:

- dostavo plina na dom
- redne preglede jeklenk in plinskih instalacij
- montažo, popravila in servis plinskih aparatov
- projektiranje in izvajanje plinskih instalacij
- brezplačno nudimo vse tehnične nasvete za varno in ekonomično uporabo plina

TOREJ!

Vaše želje sporočite na pravi naslov, to je:

PLINARNA LJUBLJANA
Resljeva 34
tel. 316 555

Planinsko društvo Kranj

prireja veliko denarno loterijo

Štiri premije in 4004 dobitki v skupni vrednosti 200.000 din. Srečke bodo v prodaji do 21. oktobra, zbiranje pa bo 23. oktobra.

Zbrana sredstva so namenjena predvsem za pokritje stroškov gorenjske alpinistične odprave v Hindukuš.

Opeko in drugi gradbeni material

najugodnejše kupite pri
Kmetijski zadrugi Bled.

Dobava po želji — konkurenčne cene, možnost plačila s tujimi plačilnimi sredstvi z običajnim popustom.

Se priporočamo

JUGOBANKA

Ekspozitura Jesenice

Cesta maršala Tita 20

obvešča, da posluje vsak dan od 7. do 11.30
in v sobotah od 7. do 9. ure

Ekspozitura opravlja hranilniško službo, vodi devizne in žiro račune občanov.

Poleg poslov deviznega in dinarskega varčevanja nudi ekspozitura občanom tudi ostale usluge, vezane na devizne posle, kakor npr.: prodaja deviz za privatna potovanja, odkup in prodaja čekov, odkup tujih valut, plačila in drugo.

Lastniki deviznih računov, kakor tudi dinarskih hranilnih vlog, odprtih pri Jugobanki, imajo možnost, da dobe stanovanjske in potrošniške kredite.

JUGOBANKA
ekspozitura Jesenice
C. maršala Tita 20

Tržiško podjetje industrijsko kovinske opreme TIKO TRŽIČ

Razpisna komisija objavlja na podlagi določil 33. člena Temeljnega zakona o delovnih razmerjih, 109. člena statuta podjetja in 135. člena Pravilnika o delovnih razmerjih delovno mesto

direktorja

(reelekcija)

Pogoj: visoka strokovna izobrazba strojne smeri in 3 leta prakse ali višja strokovna izobrazba strojne smeri in 5 let prakse.

Pismene ponudbe z življenjepisom in potrebnimi dokazili pošljite na naslov: Razpisna komisija TIKO Tržič, Koroška c. 17, Tržič. Prijave sprejema komisija 15 dni po objavi razpisa. O izidu razpisa bodo udeleženci obveščeni v 15 dneh po preteku razpisnega roka.

Črpalka in pretvornik

Podjetje Petrol iz Ljubljane je 1965. leta na Jezerskem zgradilo bencinsko črpalko. To je bila za Jezersko velika pridobitev. Posebno poleti, sredi turistične sezone, na črpalke nikoli ni bilo miru. V teh dneh pa črpalko preurejajo, ker računajo, da bo v prihodnjih letih promet še večji. Namestili bodo tudi ci-

sterno za plinsko olje in nafto.

1966. leta pa so dobili Jezerjani tudi televizijski pretvornik nad Rezmanom. Ker vse hiše še niso mogle sprejemati televizijskega programa, so 1969. leta namestili še odbojno anteno na Kazini.

KINO

Radovljica

20. oktobra italij. barv. film VOJNA ZA PETROLEJ ob 18. uri, angl. barv. film KAPITAN NEMO IN PODVODNO MESTO ob 20. uri

21. oktobra franc. barv. film MALENKOSTI, KI POMENIJO ZIVLJENJE ob 20. uri

22. oktobra angl. barv. film KAPITAN NEMO IN PODVODNO MESTO ob 20. uri

Jesenice RADIO

20. oktobra amer. barv. film DOBER VEČER, GO-SPOD CABELL

21. oktobra amer. film HEROJI FORT APACA

22. oktobra amer. barv. film NEZNOSNA LETA

Jesenice PLAVZ

20. oktobra amer. film HEROJI FORT APACA

21. oktobra amer. barv. film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA

22. oktobra amer. barv. film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA

Dovje Mojstrana

20. oktobra amer. barv. film MADAM BOVARY

Kranjska gora

21. oktobra amer. barv. film DOBER VEČER, GO-SPOD CABELL

Javornik DELAVSKI DOM

20. oktobra amer. barv. film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA

Skofja Loka SORA

20. oktobra španski barv. film ULICA TU SET ob 18. in 20. uri

21. oktobra amer.-italij. barv. film ZIVIM ZA TVOJO SMRT ob 20. uri

22. oktobra amer.-italij. barv. film ZIVIM ZA TVOJO SMRT ob 18. uri in 20. uri

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma- looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni- na: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: be- seda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Zelezniki OBZORJE

20. oktobra italij. barv. film DIABOLIK ob 20. uri
22. oktobra španski barv. film ULICA TU SET ob 20. uri

Kranj CENTER

20. oktobra franc. barv. film NAJ CRKNE ZVERINA ob 15. uri, amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 17. in 19.30

21. oktobra nemški barv. film SMRT V RDEČEM JAGUARJU ob 15. uri, amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 17. in 19.30

22. oktobra nemški barv. film SMRT V RDEČEM JAGUARJU ob 15. uri, amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 17. in 19.30

Kranj STORŽIČ

20. oktobra amer. barv. film UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO ob 16., 18. in 20. uri

21. oktobra amer. barv. CS film POJEM PESEM DOMINIQUE ob 16., 18. in 20. uri

22. oktobra nemški barv. film SMRT V RDEČEM JAGUARJU ob 18. in 20. uri

Tržič

20. oktobra nemški barv. film PEPEK, STRAH IN TREPET ZA PROFESORJE ob 18. in 20. uri

22. oktobra mehiški barv. film SREBRNA MASKA ob 18. in 20. uri

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE

CETRTEK, 21. oktobra, ob 19.30 za red KOLEKTIVI — CETRTEK: N. Erdmann: SAMOMORILEC; gostuje Mestno gledališče ljubljansko;

PETEK, 22. oktobra, ob 16. uri za red DIJAŠKI II. in ob 19.30 za red KOLEKTIVI — PETEK: N. Erdmann: SAMOMORILEC; gostuje Mestno gledališče ljubljansko.

mali oglasi

PRODAM

Prodam 90 kg težkega PRA-SICA in štiri leta staro KO-BILO. Avsenek Anton, Gori- ca 11, Radovljica 5200

Prodam VOZICEK na lest- vice. Planina 6, Kranj 5201

Prodam GUMI VOZ. Naklo št. 65 5202

Prodam KRAVO tik pred telitvijo. Zorman, Gorica 16, Radovljica 5203

Prodam obrana zimski JABOLKA. Babni vrt 6, Gol- nik 5204

Prodam dobro ohranjen globok OTROSKI VOZICEK. Pševska cesta 1, Kranj 5205

Prodam POHISTVO za sam- sko sobo (hrasti). Galetova 6, Kokrica, Kranj 5206

Poceni prodam skoraj nov električni RADIATOR, infra PEČ za kopalnico, kuhinjsko KREDENCO marles, ZABOJ za drva in STEDILNIK gore- nje brez kotlička. Marinčič. Crnivec 18 a 5207

Poceni prodam kombiniran OTROSKI VOZICEK. Kranc, Kranj, Planina 27 5208

Prodam oljno PEČ (štedil- nik). Erjavec, Gradnikova 2, Kranj 5209

Prodam 3 m³ suhih smre- kovih DESK 25 mm. Naslov v oglasnem oddelku 5210

Prodam večjo količino su- hih smrekovih BUTAR. Sred- nja vas 50, Senčur 5211

Prodam skoraj novo trajno žarečo PEČ küpersbusch in dve visoki LONCENI PEČI, primerni za kamin. Arh Alojz, Frankovo naselje 98, Skofja Loka 5212

Ugodno prodam HIDRAV- LIKO, delovanje bata 140 cm, premera 8 cm. Zg. Bitnje 136 pri Puškarni 5213

Prodam semenski in drob- ni KROMPIR, igor. Strahinj 10, Naklo 5214

Ugodno prodam avto RE- NAULT GORDINI, letnik 1966 in vzdljiv levi STEDILNIK. Rozman Ivan, Zg. Bitnje 9 5215

Prodam zimski JABOLKA. Rehberger Anton, Zg. Brnik št. 96 5225

Prodam vprežnega VOLA, KRAVO in BIKA. Sp. Dup- lje 45 5226

Prodam POMIVALNO MI- ZO, BOILER in športni OTROSKI VOZICEK. Marin- čič, Crnivec 20, Brezje 5227

Prodam sedem tednov sta- re PRASICKE. Nasovče 3, Komenda 5228

Prodam STEDILNIK na drva, ELEKTRIČNI STEDIL- NIK, HLADILNIK zoppas in diatonično HARMONIKO. Praprotnik Metod, Ljubno 86 a, Podnart 5229

MOTORNA VOZILA

Prodam FIAT 750, letnik 1961 v nevoznom stanju. Na- slov v oglasnem oddelku 5216

Prodam SIMCO 1000 spe- cial, september 1969. Čirče 26, Kranj 5217

Prodam dobro ohranjen FIAT 750. Gregorčičeva 17, Čirče, Kranj 5218

Ugodno prodam FIAT 600. Visoko 72 5230

Kupim KOMBI. Bajt Ven- cel, Čepulje 4, Kranj 5231

POSESTI

Prodam gradbeno PARCE- LO (600 m²) z že dograjeno prvo ploščo hiše v Lescah. Ivan Kržišnik, Radovljica, Prešernova 13 5222

POSOSILA

Nujno potrebujem 4000 din posojila. Vrnem 6000 din v treh mesecih. Naslov v oglas- nem oddelku 5223

ZAPOSLITVE

Za čiščenje pisarniških pro- storov takoj zaposlimo za nepoln delovni čas ČISTIL- KO. Ponudbe poslati pod »Čistilka« 5224

STANOVANJA

V Kranju ali bližnji okoli- lici vzame v najem STANO- VANJE mirna, izobrazena družina z enim otrokom. Ce- njene ponudbe pošljite na naslov: JERAJ Miro, Vaše 22, 61215 Medvode 5219

V Kranju iščem ogrevano SOBO s souporabo kopalni- ce. Ponudbe poslati pod »medicinska sestra« 5220

V Kranju vzamem na STA- NOVANJE dekle. Naslov v oglasnem oddelku 5221

Zahvala

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste našo dobro sestro, teto, botro

Marijo Zupan

spremili na zadnji poti, darovali vence in šopke ter nam izrekli iskreno sožalje. Hvala duhovščini in pevcem.

Zalujoči: Francka, Kati, Janez, Polde, Peter in drugo sorodstvo

● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ●

pri Mladinski knjigi

Zgodba o ljubezni

(Love story)

Usoda Oliverja in Jenny — Romea in Julije današnjih dni — junakov nenavadno uspele knjige in filma Ericha Segala (film je že na programu ljubljanskih kinemato- grafov), je pretresla več milijonov bralcev in gledalcev po vsem svetu.

ZGODBA O LJUBEZNI

je izšla v žepni broširani izdaji za 19 din
Knjigo lahko kupite v vseh knjigarnah.

● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ●

nesreče

NEZGODA PEŠCA

V petek, 15. oktobra, nekaj minut pred šesto uro zjutraj je v hudem naliivu na Gorenjesavski cesti v Kranju voznik osebnega avtomobila Marjan Eržen iz Sp. Besnice zadel Petra Kavčiča iz Kranja, ki je zunaj prehoda za pešce prečkal cesto. Pešca so huje ranjenega prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

PADEL S KOLESOM

Na Cankarjevem trgu v Skofji Loki je v petek, 15. oktobra popoldne Matevž Krajnik iz Skofje Loke s kolesom zavil po strmem klancu na Cankarjev trg. Zaneslo ga je proti parkiranemu avtomobilu, zato je močno zavil v desno in padel. Obležal je v nezavesti. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

ZAPELJAL NARAVNOST

V petek, 15. oktobra, ob 23. uri je na cesti drugega reda nad vasjo Podkoren voznik osebnega avtomobila nemške registracije Valent Tušek iz Ivanca na Hrvaškem v ovinku zapeljal naravnost in se zaletel v breg ob cesti. Ranjeno sopotnico so prepeljali v jeseniško bolnišnico, škode na avtomobilu je za 30.000 din.

AVTOMOBIL V DREVO

V Srednji vasi pri Senčurju se je v petek, 15. oktobra, nekaj pred 23. uro zvečer pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Milan Martinjak iz Senčurja je zapeljal v drevo ob cesti. Avtomobil je odbilo v desno, pri tem pa so padli iz vozila voznik in trije sopotniki. Prepeljali so jih v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 12.000 din.

AVTOMOBIL IZ OVINKA

Na cesti II. reda na Bledu pri počitniškem domu Tomos je v soboto, 16. oktobra, opoldne voznika osebnega avtomobila Mladena Obradoviča z Bele crkve v levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste in je obstal ob drevesu le malo pred jezerom. Sopotnica je bila laže ranjena, na avtomobilu pa je za 10.000 din škode.

NEPRAVILNO PREHITEVANJE

V soboto, 16. oktobra, popoldne je na cesti prvega reda na Belci voznik osebnega avtomobila Anton Pretnar, star 19 let, iz Zg. Gorij v ovinku prehiteval neki avtomobil. Iz nasprotnne smeri je tedaj pripeljal v osebnem avtomobilu Stane Jenkole iz Valburge. Voznik Jenkole se je hotel izogniti trčenju, zato je zavil skrajno desno, kljub temu pa ga je v zadnji levi bratnik zadel Pretnarjev avtomobil. Pri trčenju je Pretnarjev avtomobil odbilo pod cesto, kjer je obstal na strehi. V nesreči je bil ranjen sopotnik Anton Pretnar, star 50 let. Škode na vozilih je za 25.000 din.

DVOJNO TRČENJE

Na cesti prvega reda med Jesenicami in Hrušico je v soboto, 16. oktobra, zvečer voznika osebnega avtomobila Majda Rozman z Jesenic pri srečanju s tovornim avtomobilom, voznik Lazar Milutinović, oplazila prednje tovornjakovo kolo. Zaradi tega je njen avtomobil zaneslo še bolj v levo, pri tem pa trčila v nasproti vozeči avtomobil Margarete Polc z Jesenic. V nesreči je bila voznica Majda Rozman huje ranjena, laže ranjeni pa so bili njen sopotnik ter voznica Margareta Polc in sopotnica. Vsi so bili prepeljani v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilih je za 7500 din.

VOZIL PO LEVI

Na Cesti železarjev na Jesenicah je v soboto, 16. oktobra, zvečer voznik osebnega avtomobila Milan Pregelj z Jesenic zavozil na levo stran ceste, iz nasprotnne smeri pa je pripeljal voznik Janko Pribišič z Jesenic. Voznik Pribišič se je hotel izogniti trčenju tako, da je zavil v levo, prav tedaj pa je tudi voznik Pregelj zavil na svojo desno stran in čelno trčil v Pribišičev avtomobil. V nesreči je bil huje ranjen sopotnik v Pregeljevem avtomobilu Franc Gasar z Jesenic. Škode na avtomobilih je za 10.000 din.

DVOJNO PREHITEVANJE

V Bistrici pri Trziču je v nedeljo, 17. oktobra, popoldne voznik osebnega avtomobila Jože Kocjan iz Ljubljane prehiteval neki avtomobil. Vtem pa je Kocjanov avtomobil prehiteval tudi Konrad Kralj iz Trziča in avtomobila sta trčila. Ranjen ni bil nihče, škode na vozilih pa je za 5500 din.

ZADEL PEŠCA

V nedeljo, 17. oktobra, nekaj čez poldne je na cesti tretjega reda med Lescami in Radovljico voznik osebnega avtomobila Emil Carne iz Bodešča pri Bledu prehiteval avto, čeprav je po levi strani ceste hodil tedaj Stanislav Prasicek iz Lesc. Prav tedaj, ko je za njim pripeljal avtomobil, je pešec stopil v levo. Avtomobil ga je zadel. Huje ranjenega pešca so prepeljali v jeseniško bolnišnico. L. M.

Na Kalvašiji pri Kranju je že dlje slabo zakrpan jarek. Lažja nesreča se je že zgodila. Počakajmo na kaj hujšega!? — Foto: F. Perdan

Dvajset odličij

S slovenskega prvenstva v atletiki za starejše mladince in mladinke, ki je bilo v Novi Gorici, so se mladinci in mladinke Triglava vrnili nade vse zadovoljni. Osvojili so kar dvajset odličij. To pomeni, da so prinesli kar 15 odstotkov vseh možnih kolajn. Več sta jih osvojila le Maribor in Kladivar. Če upoštevamo, da je sodelovalo kar 21 ekip ter da sta manj kolajn osvojila celo Olimpija in domača Nova Gorica, je uspeh mladih atletov in atletinj Triglava še toliko večji. Največ medalj je »pobrle« Kavčič, in to kar pet, nato pa Paplerjeva in Kurnikova, ki je nepričakovano osvojila prvo mesto v metu kopja. Škoda le, da sta se poškodovala Marko Prezelj in Blatenc, ker bi bil sicer izkupilček medalj še večji.

Rezultati Kranjčanov — mladinci: 110 m ovire: 3. Blatenc 17,5; 100 m: 2. Ravnikar 11,3; 200 m: 2. Kavčič 23,6; 400 m: 1. Kavčič 51,1; 800 m: 1. Kavčič 2:00,5; 1500 m: 4. Vegnuti 4:39,0; višina: 3. Darko Prezelj 175; krogla: 4. Rot 10,58; disk: 2. Rot 36,17; 4 x 100 m: 2. Triglav; 4 x 400 m: 3. Triglav; mladinke: disk: 1. Papler 41,43, 4. Miščević 33,36, 6. Horvat 31,15; kopjec: 1. Kurnik 36,73; krogla: 1. Papler 10,55. D. Žumer

TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

NOVOSTI ZA JESEN

OD NEDELJE DO NEDELJE

NOGOMET — Nogometaši Triglava nadaljujejo z dobro igro. To nedeljo so v derbiju v Trbovljah iztržili točko z vodilno Litijo. Jeseničani so gostovali v Mirni in presenetili domačo Adrio, loški LTH pa je v Hrastniku ostal praznih rok.

Rezultati: Litija : Triglav 1:1 (1:0), Adria : Jesenice 1:1 (0:1), Hrastnik : LTH 2:0 (1:0).

Pari prihodnjega kola: Usnjar : LTH, Triglav : Tolmin, Jesenice : Litija.

ROKOMET — V osmem kolu so Kranjčani le osvojili prvi točki v moški republiški rokometni ligi. V Stražišču so nameč premagali Jadran iz Kozine. Rezultat srečanja Kranj : Jadran 18:8. V prihodnjem kolu Kranjčani gostujejo v Sevnici.

ODBOJKA — V II. zvezni odbojarski ligi so se to pot Jeseničani prvič predstavili domačemu občinstvu. Brez težav so premagali goste iz Breze. V moški SOL so Kamničani na domačem terenu premagali Branik, jeseniški Kovinar pa je moral na domačem terenu priznati premoč igralcem Bovca. V ženski ligi je Fužinar odpravil Kamnik, Jeseničanke pa Brestanico.

Rezultati — moški: Jesenice : Breza 3:0, Kamnik : Branik 3:2, Kovinar : Bovec 2:3, ženske: Fužinar : Kamnik 3:0, Brestanica : Jesenice 2:3.

Pari prihodnjega kola — moški: Modriča : Jesenice, Sava : Kamnik, Izola : Kovinar.

NAMIZNI TENIS — V Kranju in Ljubljani je bil prvi letošnji republiški pozivni turnir štirinajsterice najboljših mladink in mladincev. V ženski konkurenciji je zmagala Verstovšek (Olimpija) pred T. Novak (Triglav), medtem ko je Lj. Novak (Triglav) zasedla peto mesto. V moški konkurenciji pa je bil v Kranju najboljši Rak (Olimpija), Kranjčan Novak je bil šesti, deseto mesto pa je osvojil Starc.

-dh

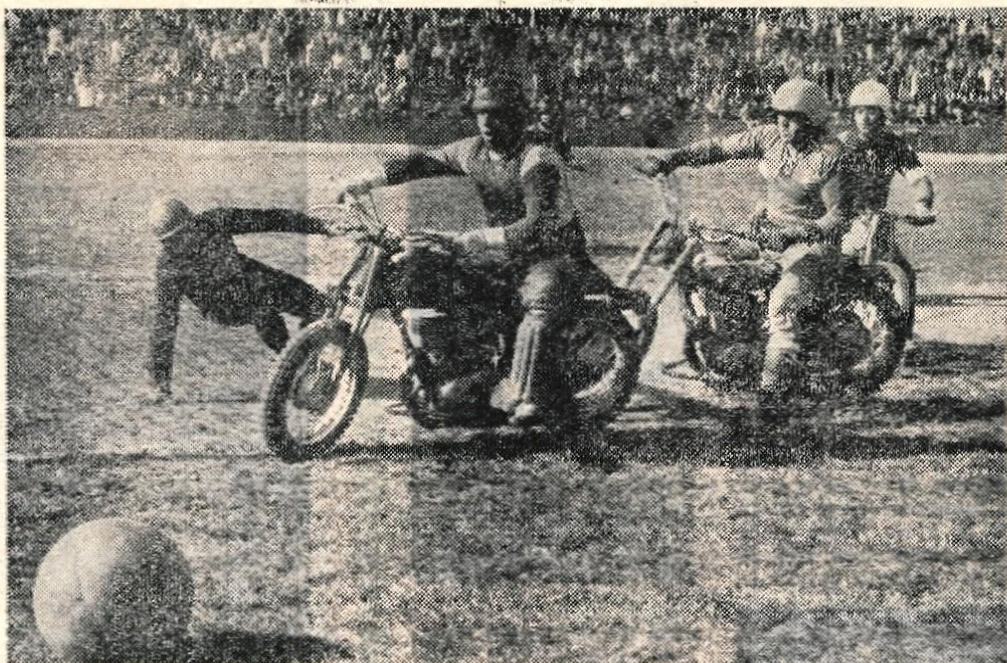
Prehodni pokal v Škofji Loki

Škofjeloški strelci so na letošnje tretje tekmovanje za Platišev memorial povabili ekipe Kranja, Kamnika in Nove Gorice. Tekmovalci so se na strelišču v Vincarjih pomerili v streljanju z MK puško serijske izdelave. Po dveh zaporednih zmagah na dosedanjih tekmovanjih so Kranjčani tokrat zasedli šele tretje mesto in morali prepustiti prehodni pokal domači ekipi. V trajno last ga bo dobila tista vrsta, ki bo zmagala trikrat zapored. Tudi

pri posameznikih se je izkazal domačin Peternelj, tako da so strelci Škofje Loke slavili popolno zmago.

Rezultati — ekipe: 1. Škofja Loka I 887, 2. Kamnik 869, 3. Kranj 865, 4. Nova Gorica 834, 5. Škofja Loka II 782; posamezniki: 1. Peternelj (Šk. Loka) 247, 2. Frelj (Kranj) 241, 3. Stržinar (Šk. Loka) 238, 4. Podgornik (Kamnik) 237, 5. Klemente (Nova Gorica) 230 itd.

B. Malovrh

Nad šest tisoč gledalcev je v nedeljo dopoldne na stadionu v Stražišču prišlo na svoj račun. V propagandnem nastopu v moto-ballu sta se namreč pomerili ekipi ZRN — dvakratni državni prvak Tajfun in kombinirana ekipa Jug-Baden. V zanimivem srečanju je bil uspešen Tajfun. Rezultat srečanja Tajfun : Jng-Baden 3:1. (-dh) — Foto: F. Perdan

Matjašič najboljši Gorenjec

Na letošnjem sindikalnem šahovskem prvenstvu, ki je bilo v Rogaški Slatini, je med 88 šahisti zmagal Mariborčan Musil. Matjašič (Sava) se je uvrstil od 11. do 19. mesta in je zbral 7 točk. Ostali gorenjski predstavniki so zbrali naslednje število točk: Mali in Harinski 6,5, Štagar (PT-Kranj) in Vojičič (Tekstilindus) po 6, Smole in Skrjanc (Veriga) 5,5, Bertonec (Sava) 5, Gazvoda (Sava) 4,5, Ljubič (Veriga) in Podgornik (Tekstilindus) 3,5, Belančič (Tekstilindus) 3, Beravs (Veriga) 2, Debelak (Sava) 1 točko.

F. Štagar

Naš komentar

Brez denarja ni muzike

Vaterpolisti Triglava, ki so igrali v II. zvezni ligi, so klonili na Korčuli, kjer so morali pustiti obe točki. S tem so izgubili vse možnosti, da bi osvojili prvo mesto v A skupini. V primeru neodločenega rezultata ter zmag v Novem Sadu in Subotici bi bil Triglav finalist. Glede na slabo formo Crvene zvezde, ki je zmagala v B skupini, bi bil Triglav povsem lahko prešel tudi prek te ovire in se uvrstil ponovno v prvo ligo. Tako je Triglav zamudil zaradi znanih okoliščin na Korčuli idealno priložnost, da se vrne v družbo prvotigašev.

Ekipa Triglava je igrala v minuli sezoni z istimi igralci kot leto poprej v prvi ligi. Po kvaliteti igralcev bi vsekakor zaslužili mesto med prvotigaši. V konkurenci prvotigašev, ki imajo neamaterski status, Kranjčani s 25 tisoč dinarji dotacije zaradi nezanimanja gospodarskih organizacij in občinske zveze za telesno kulturo tako ne bi mogli uspevati. Igralci Triglava so pravi amaterji, trenirajo mnogo več kot drugi kranjski športniki (košarkarji, rokometiši, nogometaši...). Kdo more prisiliti igralce, da bi v letni sezoni trenirali trikrat dnevno, posebno ko vemo, da so igralci, športniki v zrelih letih, povečini zaposleni v delovnih organizacijah. Če se položaj bistveno ne bo spremenil, se lahko zgodi, da se bo daleč najboljša ekipa v športnih igrah v Kranju znašla tam, kjer je bila pred 10 leti. Tradicija, zimski in letni bazen, odlična publika, bi bili lahko garancija za večje in boljše rezultate, za nastop v družbi najboljših v državi. Poskus, da bi se organizacijsko utrdil klub, že več let ne rodi uspeha. Dva ali trije funkcionarji vsekakor ne morejo voditi kvalitetnega kluba. Športnih delavcev je v Kranju iz leta v leto manj, ker je delo v športnih organizacijah premalo cenjeno. Nihče noče več delati v športnih organizacijah, ker je prisiljen zaradi premajhne dotacije občinske zveze za telesno kulturo prositi denar po delovnih organizacijah. Zato ni čudno, da Kranj nima Olimpije, Kladivarja, Jesenic, Maribora, Mercatorja...

P. Didic

SK Triglav je bil organizator prvega letošnjega gozdnega teka smučarskih tekačev. V lepem, hladnem jesenskem vremenu je bila udeležba rekordna, saj je nastopilo nad 130 tekmovalcev in tekmovalk iz 12 slovenskih klubov. Zmagovalci — člani: Kalan (Gorje), mlajši člani: niri: Kranj (Fužinar), starejši mladinci: Tajnikar (Jesenice), mlajši mladinci: Lesnik (Fužinar), pionirke: Kranj (Lovrenc); članice: Kordež (Triglav), starejše mladinke: Bizant (Olimpija), mlajše mladinke: Turšek (Lovrenc) pionirke: Fajfar (Dol). Naš posnetek prikazuje štart pionirjev. (-dh) — Foto: F. Perdan

Turnir v drugo kategorijo

V Kranju se je začelo tekmovanje šahistov za pridobitev II. kategorije. Rezultati prvega kola: Marko : Nadižar 1:0, Jovič : Vidali 1:0, Rebolj :

Lazar 0:1, Živlakovič : Požar 0:1, Valjavec : Kokotovič 0:1, Naglič : Rabič in Smid : Torkar preloženo.

F. Štagar

O vasih na desnem bregu Sore, o prebivalcih Hoste, Pungrta, Gosteč in Drage, o njihovih problemih in težavah le redko slišimo. Zato sva v sredo s fotoreporterjem obiskala te kraje. Trem občanom, prebivalcem treh vasi, sva zastavila vprašanje:

zasul luknje. Zaradi slabe ceste imamo tudi zelo slabe avtobusne zveze s Škofjo Loko, Medvodami in Ljubljano. Pri Transturistu pravijo, da je škoda avtobusov. Asfaltirana cesta od Sore skozi Puštala bi lahko veliko razbremenila cesto od Jeperce proti Škofji Loki, pa še promet skozi mesto bi bil manjši.

»Kaj bi v vašem kraju morali najprej urediti?«

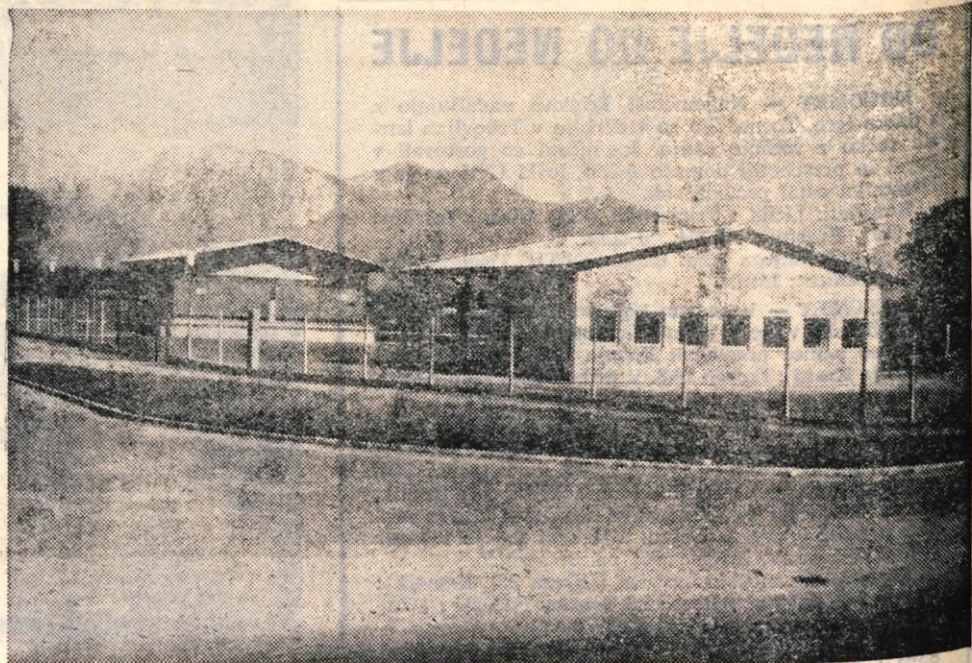
Pavle Kušar, doma iz Drage: »Cesto! Od Puštala pri Škofji Loki do Sore je še makadamska. Že na zboru volivcev 1961. leta so nam občinski možje obljubili, da bo dobila asfaltno prevleko. Toda obljuba je ostala obljuba. Lani smo na zboru volivcev zvedeli, da asfalta ne bo, ker ni denarja. Predstavniki cestnega podjetja iz Ljubljane pa trdijo, da je cesta premalo prometna, da bi se splačalo položiti asfalt. Prebivalci vasi ob cesti smo prepričani, da prometa ni zaradi slabe ceste. Marsikdo, ki hoče po naši strani v Škofjo Loko, se že v Dragi obrne, ker se mu zdi škoda avtomobila. Ko bi bil vsaj makadam urejen! Voda je sprala pesek in cesta je polna lukenj. Marsikje je slabša od kolovoza.«

Anton Golar, doma iz Gosteč: »Mislil in prepričan sem, da so enakega mnenja tudi sovaščani, da bi morali najprej urediti cesto. Če že ni denarja za asfalt, bi navozili vsaj pesek, da bi cestar lahko

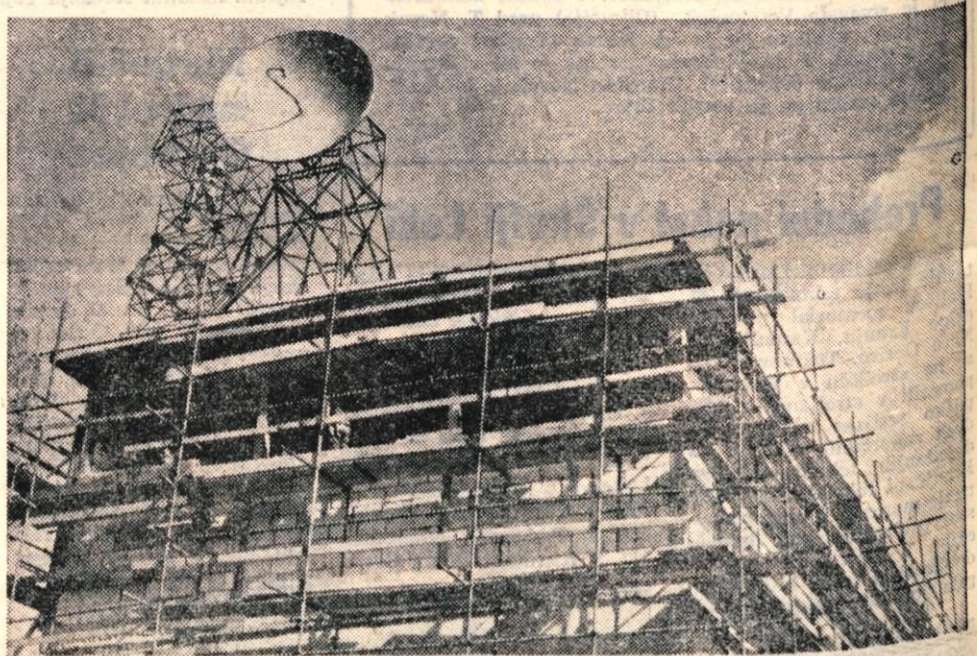

Marjan Pušar, doma iz Pungrta: »Vsak dan se vozim v službo v Ljubljano, zato si še toliko bolj želim, da bi bila cesta asfaltirana. Če bi nekaj denarja zbrala občina in nekaj cestni sklad, bi gotovo prispevali tudi občani. Če plačujemo samoprispevek za šolo, bi še za cesto. Kmetje bi verjetno lažje pomagali pri delu, tisti, ki hodimo v službo, pa z denarjem. Zaradi slabe ceste avtobusi ne vozijo po naši strani Sore, zato moramo v službo ali peš ali z lastnimi vozili. Težko je zlasti pozimi, ko je cesta največkrat slabo pluzena.«

L. Bogataj

Ljubljanska plinarna je v komunalni coni na Primskovem zgradila skladišče tekočega plina v jeklenkah. Prodajali ga bodo gospodinjstvom, industrijskim podjetjem ter ustanovam, ki se ukvarjajo s turizmom. — Foto: F. Perdan

Podjetje za PTT promet iz Kranja je zaključilo prvo fazo avtomatizacije telefonskega omrežja na Gorenjskem, tako da je danes omrežje v celoti avtomatizirano. Položili so medkrajevne telefonske kable, ki omogočajo vključitev visoko frekvenčnih aparatov v medkrajevno telefonsko povezavo. Ker gradbena podjetja pri izkopih s stroji telefonske kable pogosto poškodujejo je PTT podjetje kableske telefonske zveze ojačalo z radijskimi usmernimi zvezami (UKW). Kranjsko pošto podjetje je moralo zato nadzidati sedanjo telekomunikacijsko stavbo pri podjetju VINO Kranj. Postavili so tudi potrebne stolpe in antene. S tem so dobili prostore za radioaparature in razširitev telefonske centrale. Te aparature bodo letos že povezovale Ljubljano, prihodnje leto pa še gorenjska občinska središča, kjer so vozliščne centrale. Istovremno pa gradi podjetje za PTT promet iz Kranja na Šmarjetni gori tudi pasivno anteno za radijske zveze. Precej visoke investicije nosi v celoti kranjsko podjetje za PTT promet. (JK)

Poljski novinar v Škofji Loki

V ponedeljek je bil na obisku v Škofji Loki poljski novinar Waclaw Pitula s soprogo, glavni urednik časopisa Gazety Krakowskiy. Najprej ga je sprejel predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina. Gosta je seznanil z upravno-političnim sistemom občine. Nato so se

skupaj odpeljali v Ziri, kjer so si ogledali tovarno čevljev Alpina. Obiskali so tudi Brdarjevo kmetijo v Vinharjih, kjer so jim pripravili kosilo. Popoldne sta gosta iz Poljske obiskala spomenik padlemu poljskemu partizanaru v Praprotnem.

-lb

Rekorden promet

V ponedeljek so v Kranju zaprli IV. sejem obrti in opreme. V devetih dneh in ga je ogledalo 29 tisoč obiskovalcev. Razstavljalci pa so zabeležili prek sedem milijonov dinarjev prometa, kar je za dober milijon več kot na lanskem obrtniškem sejmu.